
ARANYPATAK ÓVODA
NAGYCENK
Szent Imre u.2.
Tel : 99/ 360-042
E- mail : cenkiovi@gmail.com

PEDAGÓGIAI PROGRAM 2018.

Intézmény OM azonosítója: 030473

Készítette: Nagycenki Aranypatak Óvoda nevelőtestülete

Nagycenk, 2018. augusztus 27.

TARTALOM

1. BEVEZETŐ	4
2. AZ INTÉZMÉNY ADATAI	4
3. AZ INTÉZMÉNYÜNK KÖRNYEZETI SAJÁTOSSÁGAI – HELYZETKÉP	4
3. 1. Alapelvek, óvodánk sajátos arculata.....	4
3. 2. Az óvodai nevelés szociokulturális háttere.....	6
3. 3. A partneri érdekek - értékek.....	6
3. 4. Tárgyi feltételrendszerünk	7
3. 5. Az óvoda személyi feltételei	8
4. GYERMEKKÉPÜNK, ÓVODAKÉPÜNK	8
4. 1. Gyermekkép.....	8
4. 2. Óvodakép	9
5. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK	9
5. 1. Küldetésnyilatkozat.....	11
5. 2. Az óvodai nevelés cél - és feladatrendszere.....	11
5. 3. Általános nevelési feladataink.....	12
5. 4. Programunk rendszerábrája	13
6. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	14
6. 1. Egészséges életmód alakítása	14
6. 2. Érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösség nevelés	20
6. 3. Anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	25
7. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE, A TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZETI KERETEI	28
7. 1. Napirend minta	30
7. 2. Hetirend minta	31
7. 3. Az óvodai nevelőmunka tervezése	33
7. 3. 1. Tanulási tartalmak tervezése	34
7. 3. 2. A gyermekek egyéni fejlesztési terve, az egyéni értékelés és a fejlesztés dokumentumai	35
8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	38
8. 1. Játék	38
8. 2. Verselés – mesélés	40
8. 3. Ének – zene, énekes játék, gyermektánc	42
8. 4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	44
8. 5. Mozgás	45
8. 6. Külső világ tevékeny megismerése	47
8. 6. 1. Környezet megismerése	47
8. 6. 2. Matematikai tartalmú ismeretek.....	48
8. 7. Munka jellegű tevékenységek	50
8. 8. Tevékenységben megvalósuló tanulás	51
9. ESÉLYEGYENLŐSÉG – egyenlő hozzáférés biztosítása	53
9. 1. A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés – specifikus fejlesztésének céljai és feladatai	56
9. 2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek (BTM) differenciált fejlesztése	57

9. 3. Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, migráns gyermekek differenciált fejlesztése	57
9. 4. A kiemelkedő képességű gyermekekkel való egyéni foglalkozás	58
9. 4. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	59
10. ÜNNEPEK, ÜNNEPÉLYEK, JELES NAPOK, HAGYOMÁNYOK	62
11. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	69

1. BEVEZETŐ

Pedagógiai Programunkat a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről, 20/2012.(VIII.31.) **EMMI Rendelet**, a 363/2012. (XII. 17.) Korm.rendelet – az **Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról** – alapján felülvizsgáltuk. A jelenlegi módosítást a **37/2018.(VII.25. kormányrendelet** tette szükségessé. Programunkban megőrizzük az eddigi gyakorlatunk eredményeit és legjobb tapasztalatait. Nevelőtestületünk minden tagja azonosul az Alapprogramban megfogalmazott alapelvekkel.

Pedagógiai Programunk biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és módszertani szabadságának érvényesülését. Tiszteletben tartja a gyermekek érdekeinek védelmét. A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében óvodai nevelésünk a sokszínűsége és a szakmai megújulásra törekszik. Pedagógiai Programunk készítésekor figyelembe vettük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének elveit is.

2. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve: Aranypaták Óvoda

Székhelye: 9485 Nagycenk, Szent Imre u. 2.

OM azonosítója: 030473

Az intézmény közfeladata:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 8.§ szerint meghatározott **óvodai nevelés**

Az alapító és a fenntartó szerv neve és székhelye:

Nagycenk Nagyközség Önkormányzata
9485 Nagycenk, Gyár u. 2.

Az intézmény alaptevékenysége:

Három (legalább kettő és fél) éves kortól az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig, legfeljebb nyolc éves korig a gyermekek óvodai nevelése.

A többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése.

Óvodai csoportok száma: 3

3. AZ INTÉZMÉNYÜNK KÖRNYEZETI SAJÁTOSÁGAI – HELYZETKÉP

3.1. Alapelvek

Az intézmény nevelőtestülete jelen pedagógiai programjában közös alapelveket, gyermekképet, óvodaképet, cél- és feladatrendszerrel valamint a „fejlődés jellemzői óvodáskor végére” fogad el, melyet speciális célokkal és feladatokkal egészít ki, melyeket a programban jelöl.

A különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek és BTM gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el, illetve közelíthető meg, az óvodáskor végére várható fejlődés jellemzőinek kialakulása.

Pedagógiai programunk alapelvei

- ❖ A gyermeket szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- ❖ A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.
- ❖ A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítése, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.
- ❖ A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- ❖ Minden gyerek más, minden gyermek jó valamiben, a maga tudása, képességei szerint kell tevékenykedtetni.
- ❖ Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk
- ❖ **Értékeink, melyek közvetítését vállaljuk**
 - ❖ Szeretet, elfogadás, tisztelet, segítőkészség
 - ❖ Bizalom
 - ❖ Művészeti értékek
 - ❖ Egészséges életmód
 - ❖ Anyanyelvi és viselkedéskultúra
 - ❖ Hagyományok
 - ❖ Környezetünk épített és természeti értékei
 - ❖ Településünk kulturális értékei

Óvodánk sajátos arculata

Nyugat-Magyarország egyik ismert falujában, Győr- Moson- Sopron megyében található Nagycenk. A Széchenyi család által méltán híressé vált falu több mint 2000 embernek ad otthont. Az elmúlt években több fiatal házaspár költözött a községbe, ami az óvodai létszám emelkedéshez vezetett. Az L-alakú épület a faluhoz közel, egy kert közepén 1961-ben épült. Az épület az évek során bővült, korszerűsödött összkomfortossá vált. A csoportszobák méretei a KJT. szerint meghatározott (25 fő) átlagléttszámnak megfelelőek, berendezésük jónak mondható. A bútorzat nagy része mobilizálható, folyamatos cseréje a természetes anyagok felhasználását teszi lehetővé, ami segíti a környezetbarát szemléletmód megalapozását. A gyermekeknek szánt eszközöknél a hozzáférhetőség, egyenlő hozzáférés elve, a megjelenítés érvényesül. Egyszerűsége törekszünk, díszítésnél a gyermeki munkák dominálnak, az összhang nagyon fontos számunkra. A gazdag növényvilág, az akváriumok a termék esztétikumát, gondozásuk a gyermekek munkára nevelését szolgálja, továbbá felelősségtudatukat erősíti.

A takarékosági rendszer kiépített óvodánkban. Energiatakarékos izzók, környezetbarát fűtési rendszer, gazdaságos WC öblítés, hideg-meleg kevert csapvíz, a levegő illatosításához gyógynövények (nem használunk hajtógázos illatosítókat.). A szelektív hulladékgyűjtés biztosított az óvoda egész épületében.

A konyha különálló egység. A gyermekek mozgásterétől távol esik. Az óvodás étkezésen kívül az iskola és a szociálisan rászorultak, mintegy 180-200 fő részére biztosítja az ellátást. Felszereltsége az igényeket kielégíti.

Az udvar adottságai ideálisak, a játékok környezetbarát anyagból készültek. Udvari árnyékolók és ivókút biztosított. A két homokozó, a mászóakák, a kerti asztalok, padok, a különböző jellegű talajfelületek (füves, földes, betonos) jól biztosítják a hasznos időtöltést, továbbá a három csoport számára a szerepjáték, versenyjáték és egyéb fejlesztő játékok, egyben rendezvényeink ideális helyszínéül szolgál. Az udvar egy részét lejtős, dombos tereppé alakítottuk, ezáltal változatos mozgásokra, sportjátékokra is alkalmassá vált. Az óvoda udvara az allergiát, mérgezést és sérülést okozó növényektől mentes. A tudatosan összeválogatott fák, virágzó bokrok, évelő növények, zöldecsokorok, virágoskert, gyógy-és fűszernövények, sziklakert, lehetőséget adnak a természet állandó változásainak megfigyelésére, terméseiket különböző célokra használhatjuk. Előkertünkben és játszóudvarunkban is madárodúk, madáretetők, madáritatók, a fecskvédelem érdekében mesterséges fészkek kerültek kihelyezésre.

Fertő-Hanság Nemzeti park közelsége jó lehetőséget biztosít a természetvédelem, a környezeti nevelés számára.

A nevelőtestület:

Hatáskörébe tartozik az intézmény pedagógiai programjának kimunkálása, elfogadása, fejlesztése. Az intézményben a fenntartó, az alkalmazottak, a szülők és a társadalmi környezet igényeinek és jogainak érvényesítésére, közalkalmazotti megbízott, valamint a szülői munkaközösség működik. Az intézményvezető feladata az érintettek joggyakorlásához a feltételrendszer biztosítása.

Az óvodai alkalmazottak köre:

Pedagógus munkakörök: vezető óvónő, óvodapedagógus

Pedagógiai munkát segítő munkakörök: dajka, pedagógiai asszisztens

Egyéb személyzet: ételmezés vezető, szakácsnő, konyhai kisegítő

3.2. Az óvodai nevelés szociokulturális háttere

Az utóbbi években gyermeklétszámunk 75 fő körül mozog.

Falunk nem sorolható sem az ipari, sem a mezőgazdasági jellegű települések közé. A lakosság egy része helyben, vagy a környék nagyobb üzemeiben, a szomszédos Ausztriában dolgozik, illetve a mezőgazdaságban. Széchenyi István „falujaként” idegenforgalma jelentős.

Nevelőmunkánkat segítik a szülők együttműködési készsége. A legtöbb szülő gondoskodó, normakövető magatartást tanúsít.

A gyermekek fejlődő személyiségét, valamint életkoronként és egyénenként változó testi, lelki szükségleteit figyelembe véve boldog gyermekkor biztosításával teremtjük meg személyiségük kibontakozásának feltételeit.

3.3. A partneri érdekek - értékek

Intézményünk pozitív megítélése nemcsak jó pedagógiai munkát igényel, hanem eredményes együttműködést az érintettekkel.

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül. Ezért fontos a **szülői elvárásoknak** való megfelelés. A szülők akkor elégedettek az intézménnyel, ha biztonságban érzik gyermeküket. Érzik az óvó-védő, szerető gondoskodást, és partneri kapcsolatban szerezhettek információkat gyermekeik fejlődéséről, közösségi magatartásáról. Törekszünk a kölcsönös bizalmon alapuló egyenrangú nevelőtársi viszony kialakítására. A szülőknek lehetőséget biztosítunk az óvodai élet megismerésére, és betekintést nyerhessenek a nevelőmunkába.

Nyitva tartásunk a szülők mindenkori igényéhez igazodik.

Az együttműködés során figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait. A német és etnikai kisebbséghez tartozó gyerekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, a nyelvi nevelést és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. Az interkulturális nevelés a migráns gyerekekkel való együttnevelést szolgálja más országokból érkezett gyerekek integrálása esetén.

Szoros kapcsolatot kell kialakítani a Gyermekjóléti Szolgálat dolgozóival, az Önkormányzat gyámügyi előadójával, a hivatásos nevelőszülők tanácsadójával. Fontos, hogy az óvoda gyermekvédelmi felelőse is megfelelő kapcsolatot tartson az előbb felsorolt személyekkel.

A sérült vagy fejlődési rendellenességekkel küzdő gyermekeknél a fejlődés elősegítése érdekében a szakszolgálatokkal vesszük fel a kapcsolatot.

A fejlődésben valamilyen oknál fogva elmaradt gyermekek számára egyéni differenciált fejlesztői eljárásokat alkalmazunk az óvodai nevelés keretén belül.

Célunk a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése konkrét tapasztalatszerzés útján, amelynek eredményeként szociálisan, érzelmileg és értelmileg megfelelően fejlett gyermekek kerülnek iskolába. A fenntartó elvárhatja az óvodától, hogy jó hatékonysági mutatókkal szolgáljon, a szülő és az iskola elismerően szóljon az ott folyó munkáról.

Az intézmény hatékony működéséhez a **szülői, fenntartói, iskolai** igényeken túl elengedhetetlen a **nevelőközösség** érdekeinek, értékeinek számbavétele.

A nevelők csak úgy képesek a szülők, és a fenntartó elvárásainak megfelelni, ha folyamatosan fejlesztik képességeiket.

Kiegyensúlyozott légkört teremteni csak az képes, aki maga is kiegyensúlyozott.

A helyi pedagógiai program sikere attól függ, hogy a realitások talaján, okos kompromisszumokkal, az igények és lehetőségek mérlegelésével a mindennapokban hogyan sikerül összhangba hozni az itt megfogalmazott érdekeket.

3.4. Tárgyi feltételrendszerünk

Az épület állaga jó, belső képünk esztétikus, a külső tatarozás szükségessé vált. Emellett folyamatos karbantartásról, állagmegóvásról gondoskodni kell.

Tárgyi feltételrendszerünk folyamatosan fejlődnek; az éppen aktuális előírásoknak, minőség-ellenőrzési, minőségbiztosítási elvárásoknak megfelelően változnak.

Udvaraink parkosítása, esztétikája megfelel a gyermeknevelési, egészség-nevelési szempontoknak. A szabadban történő egészséges mozgáshoz, játékhoz, megfelelő hely és idő áll rendelkezésre minden nap a gyermekek számára. Az udvari játékok megfelelnek a jelenlegi biztonsági követelményeket, karbantartásuk folyamatos feladat. Az udvar parkosítását, felszerelését környezetbarát eszközökkel, biztonságos fajtáékokkal az elmúlt években elkezdjük, és a megkezdett munkát folytatjuk.

Óvodánk rendelkezi a helyi nevelési program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel, de bővítésre, korszerűsítésre folyamatosan szükség van.

A költségvetés fedezi a feltételrendszer nagy részét. A fennmaradó részt pályázatokból, jótékonyági rendezvényekből, szponzori segítségből, a nevelők és a szülők önkéntes munkájából biztosítjuk. A „Nagycenkért” Alapítvány rendszeresen támogatja óvodánkat fejlesztő játékok megvásárlásában.

Valamennyi alkalmazott feladata, hogy az óvoda épületét, udvarát, berendezését úgy alakítsa ki, és óvja, hogy az a lehető legjobban szolgálja a gyermekek nevelését, fejlesztését. Minden helyisége legyen tiszta, gondozott, esztétikus.

A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyerekek használnak, számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságára figyelemmel kell elhelyezni. Biztosítani kell a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak és lehetőséget teremteni a szülők fogadására.

3.5. Az óvoda személyi feltételei

Pedagógiai Programunk megvalósításához személyi feltételeink megfelelőek.

A 3 csoportban 4 óvónővel, 1 óvodavezetővel, 1 óvodavezető helyettesével, egy pedagógiai asszisztenssel, 3 dajkával dolgozunk.

Intézményünk valamennyi dolgozója rendelkezik a törvény által előírt, munkakörének betöltéséhez szükséges iskolai végzettséggel.

SNI gyermekek fejlesztése érdekében speciálisan képzett, utazó szakemberek közreműködését, és együttműködését biztosítjuk.

Óvodapedagógusaink szakmailag felkészültek, rugalmasak, elfogadó, segítő, támogató attitűdjük modellt, mintát mutat a gyermekek számára.

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll.

Intézményünk óvodáiban a teljes nyitva tartás ideje alatt, óvodapedagógusaink foglalkoznak a gyermekeinkkel.

Óvodai nevelésünkben az óvodapedagógusi tevékenység és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottaink összehangolt munkájára van szükség, ahhoz, hogy sikereket, eredményeket érjünk el.

A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns gyerekeket nevelő pedagógusaink feladata, lehetőséget teremteni arra, hogy a gyermekeink megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

4. GYERMEKKÉPÜNK, ÓVODAKÉPÜNK

4.1. Gyermekkép

- ❖ A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.
- ❖ Minden gyermek életkoronként és egyénenként változó, testi és lelki szükségleteinek és a saját képességrendszerének figyelembevételével nevelhető, fejleszhető.
- ❖ Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.
- ❖ Biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- ❖ Minden gyermeknek joga van – az eltérő szociális környezettől függetlenül – a törvények nyújtotta védelemre, gondozásra és nevelésre, szeretetre és megértésre, gyermek voltának elismerésére és képességeinek fejlesztésére.
- ❖ Feltételezzük, hogy minden gyermek vonzódik az élményekhez, a meséhez, zenéhez, alkotó tevékenységekhez. Ha mindezt megkapja az óvodában, kialakul az óvodás tartása, önálló, nyugodt és kiegyensúlyozott lesz. Tud nevetni, felfedezni, csodálkozni.

4.2. Óvodakép

- ❖ Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
- ❖ Szakmailag önálló nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítője.
Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.
- ❖ Az óvoda óvó-védő, szociális és nevelő-személyiségfejlesztő funkciók teljesítése közben a gyermekben megteremtődnek a kisiskolás korba való átlépés belső pszichikus feltételei.
- ❖ A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.
- ❖ Az óvodai nevelés az alapelvek és a célok megvalósítása érdekében gondoskodik:
 - A gyermeki szükségletek kielégítéséről.
 - A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor specifikus alakításáról.
 - A gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető szabad játékról.
 - E tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről.
 - A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami önálló cselekvéséhez szükséges.
 - A családi háttérből származó kulturális és szociális hátrányok csökkentéséről, a lemaradások kompenzálásáról.
 - A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséről, a befogadó, eredményeket értékelő környezet kialakításáról.
 - Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelem gazdag óvodai légkör megteremtéséről, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy gyermeki tartást, önállóságot és ebből az önállóságból fakadó egészséges öntudatot, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget ad a gyermeknek. Nevelik, fejlesztik a társas kapcsolatokat, az óvoda összes dolgozója, ezért a felnőttek tetteikkel sugározzák, a feltétel nélküli szeretetet, s azt, hogy: "Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre."
 - Minden gyermek ismerje és tudja meg testi, lelki, szellemi értékeit, de azt is érzékelje, hogy mik a hiányosságai. Ezt fogja fel természetesen, minden lelki feszültség nélkül.

5. ALAPELVEK,CÉLOK, FELADATOK

Nevelőtestületünk olyan helyi pedagógiai programot fogalmazott meg, ami a kialakult szokásainkra, értékeinkre épít.

Tartalmazza a pedagógiai céljainkat, alapelveinket, feladatainkat, melyek segítségével biztosítjuk gyermekeink számára az intézményi nevelést.

A gyermeki tevékenységre építve határozzuk meg a tennivalóinkat.

Tudatosan, tervszerűen végzett óvónői munka, a sokfajta gyermeki tevékenység jellemzi napjainkat, ahol gyermekeinknek igazi gyermekkoruk van, ahol a fejlesztés lehetősége az óvodai tevékenységrendszer egészében zajlik.

Óvodánkban olyan sokszínű, változatos élményt biztosító, tevékeny, gazdag óvodai életet teremtünk a gyermekek számára, ahol ez megvalósulhat.

Programunk egyaránt épít az óvodapedagógia hagyományos értékeire, intézményünk hagyományaira, gyakorlatára.

Az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságaira építve a sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődésének biztosítása, elősegítése a gyermekek és a néphagyományok közötti erős érzelmi kötődés kialakítását fontosnak tartjuk.

Közvetlen segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. A környezettudatos magatartás kialakulását. A mással nem helyettesíthető szabad játék szerepét kihangsúlyozzuk. Biztosítjuk a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek multikulturális nevelésén alapuló integrációt, az önazonosság megőrzését. Migráns gyerekek esetében fontos tényező az interkulturális integráció megóvása emberi jogok és alapvető szabadságok védelmének figyelembevételével.

„ Milyen embert is akarunk is formálni? A válasz egyszerű: egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű, értelmes, tetteiért kész, szép dolgokért hevülő, és áldozó embereket. Akik meg tudják érteni, és élni a szépet, és nagyot minden téren. Akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal, akik megértik a dolgok összefüggéseit, akik átérzik azt, hogy emberi közösségekben élnek, amely csak, kölcsönösségen, méltányosságon, és jó akaraton épülhet. ” (Szent-Györgyi Albert)

Valamennyi nevelési területen fel kell fedeztetni az erkölcsi értékeket és normákat.

„A nevelésben minden a lelkiségtől és a módszertől függ. ” (Brunsztik Teréz)

A nevelést az erkölcsi értékekre és normákra kell alapozni. Feladatunk, hogy a gyermekeket pozitív erkölcsi tapasztalatokhoz juttassuk (önzetlenség, segítőkészség, igazmondás, jót tevés, szelídség) és segítséget adjunk a negatív tapasztalatok (irigység, közömbösség, harag, durvaság) által alakult magatartás korrigálására. Hisz a gyermek nem a vele szemben támasztott követelmények nyomán lesz olyan, amilyennek szeretnénk, hanem az őt nevelő felnőttek példájának hatására.

A gyermeket olyan fejlődő személyiségnek tekintjük, akit belső biológiai törvényszerűségek és szocializációs hatások egyaránt formálnak. A gyermek tevékenységben fejlődik, alapvető tevékenysége a játék. Az óvoda - a család mellett kiegészítő szerepben – motiváló, inger gazdag, egészségnevelési szempontokat szem előtt tartva környezetével és céltudatos tervszerű munkával segíti a gyermek én fejlődését, énképének formálódását.

Alapvető követelmény a kisgyermek emberi méltóságának tisztelete, szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A jó óvónőt a gyermekszeretet, gyermektisztelet, felelősségérzet, empátiakészség, rejtett üzenetet küldő kommunikáció, önképzési igény és szakmai tudás jellemzi.

Az óvónő

Természetes viselkedésével védelmet, biztonságot jelent a gyermekek számára.

Magatartásában az elfogadás, a feltétel nélküli szeretet, a tolerancia domináns, az egyéni, egyedi értékek pozitív irányú megközelítése érvényesül.

Kívánatos az a nevelői stílus, amely az önállóságot, rugalmasságot, döntési és helyzetfelismerő képesség fejlesztését helyezi előtérbe, és maga is rendelkezik ezekkel a képességekkel.

5.1.. Küldetésnyilatkozat

„Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,

megtanulnak hinni.

Ha a gyermekek hitelesen élnek,

megtanulják mit jelent szeretni.

Ha a gyerekek elfogadva és barátságba élnek,

megtanulják megkeresni a szeretetet a világban.”

(Dorothy Zaw Holtz: Egy élet a kezében c. vers)

Óvodánk dolgozói vallják, hogy gyermekeinket változatos és érdekes tevékenységeken keresztül lehet sokoldalúan fejleszteni.

Ezért programunk egyaránt épít az óvodapedagógia hagyományos értékeire, intézményünk hagyományaira, gyakorlatára és partnereink igényeire.

Óvodapedagógusaink célja, olyan érzelmileg gazdag gyermekek nevelése, akik a településhez kötődnek, környezetükben jól tájékozódnak, az új iránt fogékonyak, érdeklődők, önmagukat értékelné tudják, másokkal együttműködni képesek.

Tudatosan és tervszerűen végzett munkánk során sokfajta játékos tevékenység által a gyermekek fejlesztése az óvodai élet egészében zajlik.

A gyermeki személyiségből, - a játékból kiindulva olyan nyugodt, derűs, családi légkört biztosítunk, amelyben a résztvevőket szeretet és tisztelet övezi.

Az egészséges fejlődés megalapozásával, lelki harmóniájuk biztosításával, a szülőkkel közös felelősséget vállalva neveljük gyermekeinket.

5.2. Az óvodai nevelés cél – és feladatrendszere

Az óvodai nevelés célja:

- ❖ Komplex óvodai nevelés során az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása.
- ❖ A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése.
- ❖ A kreativitás előtérbe helyezése.
- ❖ Személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az egyéni és az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását).

- ❖ A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekvés.
 - Az elvárások igazodjanak a gyermek fejlődésének üteméhez.
 - Fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg.
 - A fejlesztés ne terhelje túl.
- ❖ A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált és egyéni képességfejlesztése az esélyegyenlőség biztosításával.
- ❖ A társadalmi leszakadás megakadályozása, hátránykompenzálás és tehetséggondozás.

5.3. Általános nevelési feladataink

Nevelőtestületünknek a program megírásánál döntő szempont volt, hogy az nevelésfilozófiájában óvoda és gyermekképében összecsengjen nevelési elképzeléseinkkel.

Cél-, feladat- és tevékenységi rendszere kövesse az óvodapedagógiai hagyományokat. A játékot a legfontosabb tanulási módszernek tekintse.

Fő célként a gyermekek fejlesztését vállalja fel a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül. Alkalmassá legyen az eltérő értékekkel és kultúrával rendelkező családok mentális, érzelmi és szociális támogatására.

Biztosítsa a migráns családok gyermekeinek óvodai nevelésében az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integrációjuk lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Fontos óvodai funkciónak tekintse a családból hozott értékrend „társadalmi környezetben” való kipróbálását, az új normákkal való találkozás lehetőségének felkínálását.

Az óvoda a családtól eltérő lehetőségével, szakszerűen alakított környezetével és tevékenységével el tud látni ilyen feladatot.

Értéke a programnak, hogy a helyi sajátosságok és kreatív óvodapedagógusi elképzelések szerint szabadon formálható. Felzárkóztató, prevenciós és tehetséggondozó programokkal bővíthető.

A szükségletek szerepe a személyiségfejlesztésben

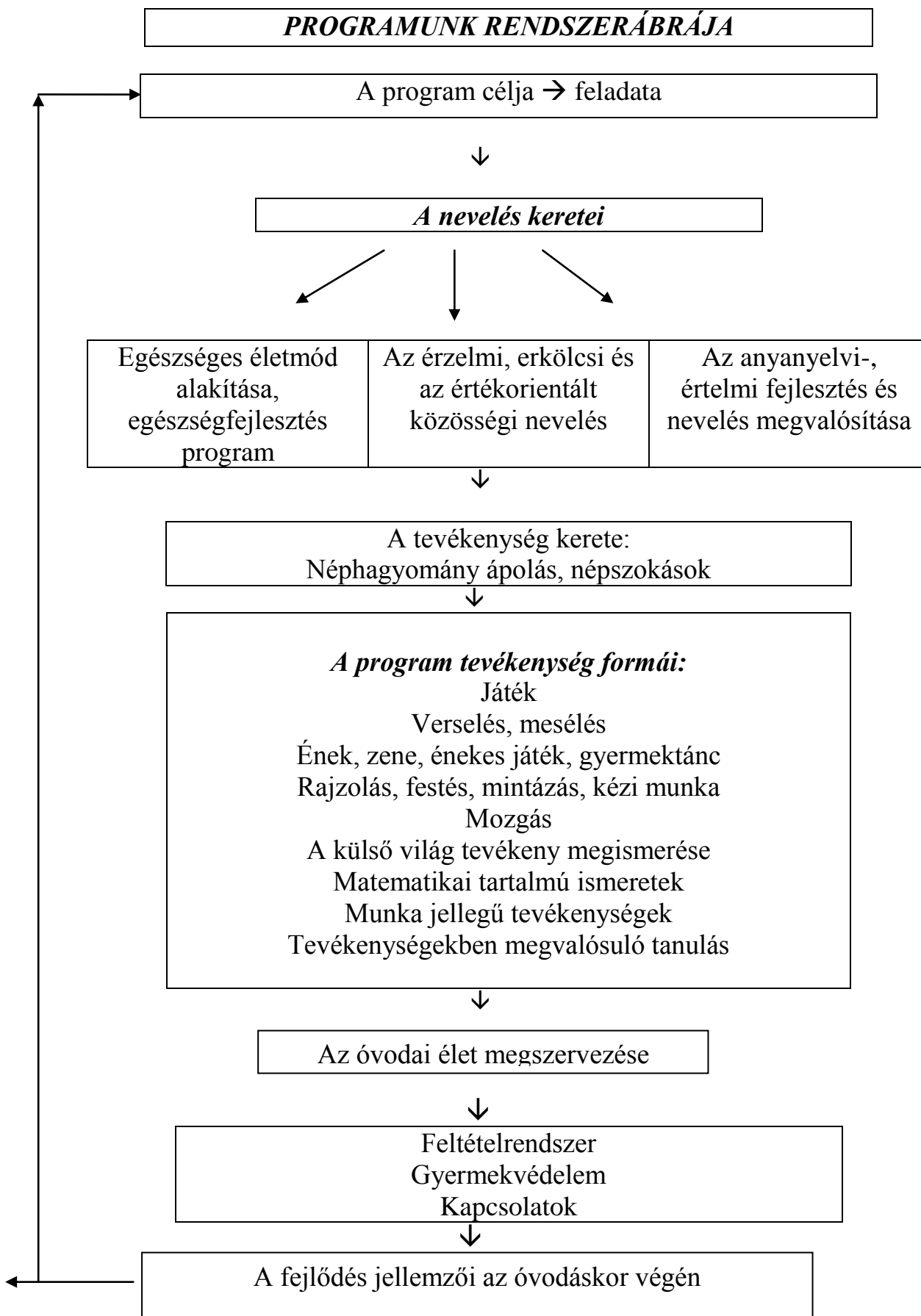
A program feltárja a szükségletek, tevékenységek, képességek szerepét a személyiségfejlődés folyamatában, és kidolgozza az óvodapedagógus feladatát ezen a téren.

A gyermeki szükségletek kielégítésénél nem állít fel sorrendet:

- A fiziológiai szükségleteket
- A biztonságérzetet és szeretet szükségletet,
- A tudásvágy kielégítését,
- Az esztétikai szükségleteket,
- Az önmegvalósítás és önérvényesítés szükségletei

összefüggésében szemléli, hogy a különböző életszakaszokban egy-egy szükséglet motiválóbba lehet.

5.4.

6. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

6.1. Egészséges életmód alakítása

Céljaink	Feladataink
<p>→A gyerekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével a belső igény kialakítása az egészséges életmód természetes befogadására és követésére (a gyermekek optimális testi-és lelki fejlődése érdekében)</p> <p>→Gyermekeink környezettudatos magatartásának megalapozása</p> <p>→A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, komplex fejlesztése, hátrányok kompenzálása, tehetséggondozás</p> <p>→A szülővel pozitív töltésű nevelőpartneri viszonyban megalapozzuk gyermekeink környezettudatos magatartását</p>	<ul style="list-style-type: none">- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek kielégítése, testi képességeinek elősegítése, prevenció, korrekció- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése- A testi képességek fejlődésének segítése- A gyermekek egészségtudatos magatartásának kialakítása, megőrzése, védelme. A betegség megelőzés szokásainak alakítása- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés szokásainak alakítása- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása- Megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve, speciális, egyénre szabott nevelési feladatok ellátása- Sajátos nevelési igényű gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése, a fejlesztés az egész napi folyamatba való integrálása, differenciálása

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

<p>A helyes életritmus kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos és rugalmas napirend kialakítása, az ismétlődő tevékenységek biztosítása, különös tekintettel a gyermek élettani szükségleteire, valamint az intézmény nyitva tartására. - Nyugodt biztonságos légkörben történő, a gyermekek életkorához igazított szokás – normarendszer felállítása, figyelembe véve a gyermek egyéni fejlettségét.
<p>Gondozás</p> <ul style="list-style-type: none"> - Testápolás - Öltözködés - Életmód 	<ul style="list-style-type: none"> - Bensőséges, inkluzív, bizalmas kapcsolat kialakítása gyermek – óvónő, gyermek – pedagógiai munkát közvetlen segítő (dajka), gyermek – gyermek között. - A gyermek testi komfortérzetének kielégítése. - A korosztályoknak megfelelő szinten → szokások gyakoroltatása testápolás, öltözködés, kulturált étkezés, önkiszolgálás területén. - A személyi és tárgyi feltételek folyamatos biztosítása – felügyelet és segítségnyújtás a gyermekek higiénikus környezete érdekében. - Egyéni sajátosságok megismerése, rendszeres súly és magasságmérés elvégzése. - Öltözködésnél az egyéni tempó figyelembevétele, a praktikus, izléses ruházat kihangsúlyozása. - Étkezésnél lehetőség szerint a folyamatosság, önkiszolgálásra nevelés biztosítása, a kulturált étkezési szokások kialakítása, rögzítése. - A gondozás minden területén az egyéni adottságok, életkori sajátosságok figyelembevétele. - Egészségmegőrzés, egészségvédelem, betegségmegelőzés feltételeinek biztosítása /gyümölcsnapok/.
<p>Testi nevelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mozgás, edzés - Levegőzés - Egészségnevelés - Pihenés 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyermek testi szükségleteinek, természetes mozgásigényének kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése, egészségük védelme, edzése, pihenésük biztosítása. - A testi szükségletek és a természetes mozgásigény kielégítését a gyermek fejlettségének, sérülés-specifikumának megfelelően, mozgásra inspiráló biztonságos környezetben végezzük. - Lehetőség nyújtása a biztonságos, mindennapos mozgásos tevékenységre szabad és kötött formában egyaránt. - Az évszaknak megfelelően, az időjárás függvényében a szabadlevegőn való tartózkodás – lég, - nap,- vízfürdő, biztosítása, a csoportszobák rendszeres szellőztetése. - Az óvoda helységeinek kifogástalan tisztaságának biztosítása, az eszközök, használati tárgyak folyamatos ellenőrzése, karbantartása, balesetforrások elhárítása. - A gyermekek pihenése érdekében nyugodt légkör és alvásidő biztosítása, halk zene és mese, testi kontaktus lehetősége.

Az egészségfejlesztés területei:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás, erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné.

a.) az egészséges táplálkozás

A szülők segítségével megismerjük a gyermekek táplálkozási szokásait. Elfogadjuk a kezdeti étvágytalanságot, válogatást, majd később ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az ételek elfogyasztására. Biztosítjuk, hogy ha szomjasak ihassanak az étkezések közötti időszakban is. Megmutatjuk az evőeszközök helyes használatát, fogását, az asztalok esztétikus megterítését.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében óvodánk gyümölcs vagy zöldségnapot tervez heti egy alkalommal a szülők segítségével. A saláta, gyümölcstál készítésében a gyerekek is aktívan részt vesznek.

Fogadóórák keretében javaslatot tehetünk a szülőnek a túlzott cukor, só, zsír bevitelének mellőzésére.

Fokozottan figyelünk a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.

Az *étkezési* szokásokat úgy alakítjuk ki, hogy minél kevesebb várakozási idő maradjon, lehetőleg folyamatos étkezéssel.

b) a mindennapos testnevelés, testmozgás

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek.

Napirendbe illesztve szervezünk mindennap mozgástevékenységet csoportszobában vagy szabadban (kocogás, futás, mozgásos játék), mely elősegíti a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásfejlődését.

Heti 1 kötelező testnevelés foglalkozást tartunk a helyi tornacsarnokban.

Biztosítjuk, hogy a gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg, szabadon ismételhessék a sokféle mozgásfejlesztő eszközön.

A gyermekek mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok. Jelentős figyelmet igényel a szabadban a túlmozgás, a fegyelmezetlen játék felderítése, megfékezése.

A gyermekek egészséges életmódjának biztosítása érdekében a lehető legtöbb időt szabadban tartózkodunk. Ez növeli a gyermekek ellenálló képességét, edzettségét. Lehetőség szerint minden nap friss levegőn tartózkodunk.

Egészségpedagógiai cél a testedzés mellett a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése.

A 4-5 éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz hanyag testtartást. A szervezett mozgástevékenységek különösen a prevenció fejlesztő tornák, a mozgásigény kielégítése, segít a gerinc deformitások megelőzésében. A lábboltozatot erősítő, fejlesztő mozgással a lúdtalpas gyermekek lábtartása javítható.

c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Testi, lelki egészség fejlesztése

A gyermekek óvodába kerülésekor anamnézist készítünk, amely segít minket a gyermekek megismerésében. Elsősorban a gyermekek testi, és lelki szükségleteinek feltárására helyezünk hangsúlyt.

A testi szükségletek kielégítése alapozza meg a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenységhez szükséges.

A növekedés, fejlődés üteme minden egyes gyermeknél másképp alakul, ezért folyamatos megfigyeléssel (testsúly, testmagasság), összehasonlító mérésekkel segítjük az egyéni sajátosságok, jellemzők feltárását.

A gyermek gondozásának feltétele az óvodapedagógus és a gyermek, valamint a dajka és a gyermek közötti meghitt, megértő viszony, a természetes testközelség megléte. A gyermekek azoktól fogadnak el gondoskodást, akik őszinte viselkedéssel, tapintattal, elfogadással, megértéssel közelednek feléjük. Ilyen feltételek mellett ismerhetjük meg a gyermekek igényeit, a családból hozott jó és rossz szokásait.

Kezdetben gyakran előfordul az alvás alatti bevizelés (3-4 éves gyermekeknél). Óvakodunk a megszegyenítéstől. Tapintatos, szeretetteljes bánásmód, és a szülőkkel való partneri, jó emberi kapcsolat kialakítására törekszünk, mert így szüntethetjük meg az okát, ami általában pszichés eredetű.

A gyermek számára biztonságot nyújt a megalapozott és következetes, ám rugalmasan kezelt szokásrendszer.

Az időjárásnak megfelelő *öltözködés* védi a gyermeket, ezért megpróbálunk hatni a szülőkre, hogy tisztán, praktikusán, rétegesen öltöztessék gyermekeiket. Szükség esetén le tudjon vetkőzni a gyermek, a hosszú ujjú pulóver alatt legyen mindig póló is, ne csak atléta.

A gyermekek egyéni fejlettségükhöz viszonyítva kapnak segítséget az öltözködésnél, étkezésnél, testápolásnál. Megtanítjuk ezek helyes sorrendjét.

A gyermekek *alvási* igényének egy részét az óvoda elégíti ki. Az alváshoz tiszta levegőre van szükség, ezért lefekvés előtt alapos szellőztetéssel teremtjük meg a feltételeket. A nyugodt pihenés feltétele a csend. Az elalvás előtt a mesélés, dúdolás, az altatódalok hatására, minél többször eljék át a szenderegés állapotát.

A viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Tilos az óvoda egész területén és a bejárat 5 méteres körzetében a dohányzás.

Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

A kisgyermek otthoni dohányzásmentes környezete érdekében a család, a szülők figyelmének erre irányuló felkeltése az év eleji szülőértekezleten.

Ismereteket adunk át a gyermekeknek a dohányzás és italozás ártalmairól, a gyermeki élményekkel kapcsolatosan: károsítja a tüdőt, a szívet, a fogakat, bőrünket stb. Másokat is károsít, zavarja azokat, akik beszívják a dohányfüstöt.

Csoportnaplóban évente egy alkalommal (nevelési terv, egészséges életmód alakítása részben) dokumentáljuk a dohányzásmegelőző beszélgetést, amelyet az óvónő kezdeményez.

d) A bántalmazás, erőszak megelőzése

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód minden formáját, mely a gyermek egészségének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.” (A WHO definíciója)

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Észreveszi és jelzi a gyermekek fejlődését veszélyeztető jeleket. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez.

A gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor tájékoztatni kell a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről (óvodavezető, óvodavezető helyettes), valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

A kisgyermek minden erőszakos cselekvéssel kapcsolatosan "érzékeny". Nemcsak az erős fizikai ingerek okoznak az óvoda gyermeknél egészségkárosodást, hanem az erőszakos cselekmények látványa is. Szülői értekezleteken megbeszélési anyagként alkalmazzuk az erőszakot sugárzó tömeghírközlések, filmek kivédését is.

A veszélyeztetettség felderítése családlátogatással, egyéni beszélgetéssel valósítható meg. A gyermek jogainak érvényesítése elsődlegesen a családra tartozik.

e) a baleset- megelőzés és elsősegélynyújtás

Egészségvédő, balesetmegelőző szabályok ismertetése az óvoda külső és belső tereinek biztonságos használatáról évente egy alkalommal, az óvónő kezdeményezésére történik.

Ismertetni kell az óvó –védő előírásokat:

- kirándulás alkalmával a tilos és elvárható magatartásformákat
- foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat / olló, hurkapálca stb./
- egészségük és testi épségük védelmére vonatkozókat

Az ismertetés ténye a csoportnaplóban rögzítésre kerül.

Az óvodai SZMSZ-ben vannak meghatározva azok az óvó-védő előírások amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodásuk során meg kell tartaniuk, illetve az óvodapedagógusok feladatai is.

Az elsősegély doboz a dolgozók által ismert, könnyen elérhető helyen található.

Az óvoda berendezése, eszközei csak baleset megelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül. Az udvari játékeszközöket rendszeresen ellenőriztetjük a TÜV-vel.

f.) a személyi higiéné

A gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozza az otthoni higiénés szokásokat, amelyek nem feltétlenül azonosak az óvoda mindennapos tisztálkodási, testápolási rendjével. A gyermek higiénés állapotának megítélése, szükség esetén a testápolás pótlása az óvodapedagógus és a dajka feladata, amely legyen megszégyenítéstől mentes és bensőséges.

A legfőbb személyi higiéniai nevelési feladat: a kézmosás szokássá fejlesztése, saját személyi felszerelés (törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, tornafelszerelés, ágyruha) használata. Ezek minden gyermek számára álljanak rendelkezésre.

A környezethigiéné nevelés magában foglalja az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését, helyes fűtés, világítás biztosítását, helyiségek takarítását, játékok, használati eszközök higiénéjét, rendben tartását.

A tárgyi környezetünk megfelel az egészségügyi előírásoknak, és törekszünk rá, hogy esztétikus, nyugtató hatású színharmóniát árásson.

Az *öltöző* berendezése, világítása, fűtése, szellőztetése minden feltételt biztosít a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. Minden gyermeknek van külön ruha- és cipőtartó polca.

A *mosdó*ban megfelelő méretű eszközök segítik a szükségletek kielégítését.

A *testápolás* a gyermekek tisztaság igényének kialakítását szolgálja. A testápolási szokások terén különbségek mutatkoznak a gyermekek között. Az óvodai és a családi gondozási szokásokat megpróbáljuk összehangolni. A fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztán tartásához, a WC használathoz úgy teremtyük meg a feltételeket, hogy a gyermekek fokozatosan, önállóan végezhessék e teendőket.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ A tisztálpolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek. A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyükre teszik azokat, zsebkendőjüket önállóan használják.
- ⇒ Ismerik és alkalmazzák a kulturált étkezés szokásait, szabályait, esztétikusan terítenek, kulturáltan étkeznek. Készség szinten használják a kanalat, villát, óvodáskor végére a kést. Önállóan döntik el, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek folyadékot.
- ⇒ Teljesen önállóan öltöznek, tudják ruhájukat ki - be- gombolni, cipőjüket befűzni, bekötni, ruhájukat esztétikusan összehajtani helyükre tenni. Ügyelnek saját külsejükre.
- ⇒ A gyermekek életkori és egyéni képességeinek megfelelő testi képességek kialakulnak.
- ⇒ Képesé válnak a saját magukkal kapcsolatos, - tisztálpolási, étkezési, öltözködési, betegségmegelőzési, egészség-megőrzési, teendők ellátására.
- ⇒ Szeretik és óvják környezetüket, igyekeznek benne rendet tartani. Kialakul a gyermekek környezettudatos szemlélete, - a természet védelméhez, megóvásához kapcsolt szokások rögzülnek.
- ⇒ Mozgásuk harmonikus, összerendezett.
- ⇒ Hozzászoknak az óvodai elvárásokhoz, az elemi szokások és szabályok betartására törekszenek.
- ⇒ A speciális nevelést igénybevevő gyermekek - sajátos nevelési igényű gyermekek és kiemelt figyelmet igénylő gyermekek - önmagukhoz képest az óvodai élet minden területén fejlődnek.

6.2. Érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés

Céljaink	Feladataink
<p>→ Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt légkörben, állandó értékrend mellett, a gyermekek erkölcsi, érzelmi és akarati tulajdonságainak fejlesztése</p> <p>→Gyermekeink közösségi életre való felkészítése</p> <p>→Az emberei különbözőségeket értsék, elfogadják, tiszteljék, kezeljék azt természetesen.</p> <p>→Inkluzív pedagógia megvalósítása</p> <p>→Nemzeti identitástudat, hazaszeretet, keresztény kulturális értékek alakítása. Kötődjenek szülőföldjükhöz, érzelmi, erkölcsi kötelék fűzze őket családjukhoz, hazájukhoz, lakóhelyükhöz, a magyar kultúrához.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Óvodába lépéstől kezdve pozitív érzelmek közvetítése, ezek kialakulásának elősegítése és fenntartása a gyermekben - Egymás közötti bizalom, pozitív attitűd kiépítése: /a gyermek, a szülő és az óvoda alkalmazottai között/ - Közös élményre épülő, közös tevékenységek megszervezése - Egymás iránti tolerancia, empátiakészség kialakítása - Gyermekeink szociális érzékenységének, ezen belül én tudatának fejlesztése, önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek támogatása - Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek önálló személyiségének elfogadása differenciált fejlesztése - A szociális viselkedéshez szükséges érzelmi, akarati tulajdonságok, kompetenciák alakítása (szükségletek, hajlamok, attitűdök, rutinok, meggyőződések) - A gyermekek erkölcsi tulajdonságainak megalapozása /együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség/ - Alapvető erkölcsi tulajdonságok, szokás és normarendszer kialakítása - Az óvodai dolgozók modellértékű kommunikációja, bánásmódja, viselkedése - A szűkebb és tágabb környezet gyermek közeli, érzelem dús megismertetése, ünnepek megtartása, hagyományápolás

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- Biztonságos, inkluzív, stabil, értékeket közvetítő, nyugodt légkör megteremtése óvodáskor végéig.
- Óvodásainkat, a természetben és emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, szülőföldünk szeretetére, megbecsülésére neveljük. Változatos lehetőségekkel biztosítjuk gyermekeink számára a sok közös élmény szerzését (jeles napok, hagyományok, ünnepek, programok).
- A beszoktatást pozitív érzelmi hatás mellett folyamatosan és fokozatosan valósítjuk meg, igény szerint a szülők bevonásával.
- A beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek támogatása a családi háttér ismeretében, a személyiségjogok tiszteletben tartásával.
- Nevelőmunkánkban motiváló erő legyen a dicséret, a buzdítás, az érintés varázsa.
- Arra törekszünk, hogy a dolgozók attitűdje szeretetteljes, türelmes, elfogadó legyen, pozitív mintát adjanak.
- Megvalósítjuk az egyéni differenciált nevelést, támogatjuk a különbözőségek elfogadását, önérvényesítő törekvéseket.
- A csoport életritmusát, szokás-normarendszerét úgy alakítjuk, hogy figyelembe vesszük a gyermekek egyéni sajátosságait, rugalmas napirendjét. Biztosítjuk a szabad játékban, tevékenységekben megvalósuló tanulást.
- A szülőkkel jó kapcsolatot alakítunk ki és tartunk fenn, annak érdekében, hogy a csoport légköre családias, derűs, érzelmi biztonságot adó legyen.
- A nehezen szocializálható, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése, fejlesztése érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk fenn a megfelelő szakemberekkel, tehetséggondozást végzünk.

Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családias légkör megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig

Állandó jelenlétünkkel igyekszünk kielégíteni a gyermekek érzelmi védettség, biztonság, szeretet és társigényét.

A gyermekek élettere legyen barátságos, otthonos, mozoghassanak szabadon a csoportszobában és az óvoda helyiségeiben, szükség szerint felügyelettel.

Befogadás időszaka:

- ❖ A gyermek óvodába lépését megelőzően ismerkedési délutánt tartunk. A felnőttek bemutatkoznak az új gyermekeknek, megpróbáljuk bevonni őket a közös játékokba, bemutatjuk az óvoda épületét, és végül megajándékozunk őket az óvodai jelükkel.
- ❖ Az újonnan és az évközben érkező gyermekek befogadása nagyfokú körültekintést, gyöngédséget, megértést, türelmet kíván. A befogadaskor mindkét óvónő a dajkával együtt gondosan előkészíti ezt az időszakot és megbeszéli a szülőkkel ennek menetét. Lehetőséget adunk az első napokban az anyának is a csoportban tartózkodáshoz. Befogadásnál is a fokozatosság elvét érvényesítjük.
- ❖ A reggeli érkezéskor szeretettel fogadjuk a gyermekeket és a nap folyamán is biztosítjuk számukra a személyes perceket (beszélgetés, ölbeli játékok, testi kontaktus kialakítása).
- ❖ A befogadás ideje alatt a tervezett szokásoknak megfelelően végezzük a tevékenységeket, amit sok-sok érzelmi megerősítéssel játékosan gyakoroltatunk, figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, szokását.
- ❖ Minden óvodai csoportnak van hagyománya, szokásrendszere, jelképrendszere, szimbóluma, ami egyéni légkört biztosít és elmélyíti a gyermekek összetartozását, együttérzését.

- ❖ A lefekvésnél az új gyermekeket különös szeretettel veszik körül az óvónők. Magukkal hozhatják, amihez ragaszkodnak.
- ❖ A nyugalmas pihenés érdekében az óvó néni megteremti a megfelelő légkört (simogatás, altatódalok, mese, zene, mondóka).

A nagyobb gyermekek segítenek a kicsiknek az öltözködésben, körülveszik őket gyengédséggel, szeretettel. A gyermekeknek lehetőséget adunk, hogy minél többször érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet folytathassanak. Az érdektelen gyermekekre több figyelmet fordítunk, hogy kiderítsük érdektelenségük okát. Csak így tudjuk befolyásolását elindítani.

Az osztott csoportoknál minél több programot szervezünk a kicsik és a nagyok együttműködtetésére.

A gyermek-gyermek és a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése.

- ❖ A gyermek pozitív kapcsolata csak úgy alakul ki, ha jól érzi magát a csoportban. Óvodánk felnőtt közössége és gyermekközössége segíti elő a bizalom és a biztonság kialakulását. Kiemelkedő szerepük van az óvó néniknek, akik irányítói és egyben társai is a gyermekeknek. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, határokkal együtt, ezeket úgy alakítjuk ki, hogy az adott korosztály meg tudja felelni az elvárásoknak.
- ❖ Nevelésünk úgy lesz hatékony, ha az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára, egyéni sajátosságukat figyelembe véve érthetővé, vonzóvá tudjuk tenni. A gyermekek neveléséhez jó kapcsolatot teremtünk a családdal, hogy a kellő bizalom kialakuljon az együttneveléshez. Bizalmas kapcsolatban a gyermekek egyéni jellemzőit is megismerhetjük. Ez elengedhetetlen feltétele az egyéni nevelésnek. Segítjük a gyermekeket abban, hogy őszintén tolerálják, elfogadják az eltérő képességű, tulajdonságú társaikat.

A felnőtt- gyermek kapcsolat

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Elveink a következők:

- ❖ Elsősorban érzelmileg próbáljuk megérteni a gyermekeket.
- ❖ Parancsolás helyett kérdezni igyekszünk, mert ez elősegíti a megértést, átérzést. Így érhetjük el, hogy a gyermekek igénye, akarata energiája nincs visszaszorítva, hanem más irányba terelhetővé válik.
- ❖ A gyermekek mágikus képzelete sokat segíthet a pozitív szociális kapcsolatok, szokások kialakításában. Óvónőink magyarázatában megjelenik a dolgok pozitív oldala.
- ❖ A gyermekek tevékenységéhez szabadságot biztosítunk, a határok pontos megjelölésével. Többszöri határátlépésnél konzekvenciákat vezetünk be.
- ❖ Kialakítjuk a közösségi élet szabályait.
- ❖ Óvónőinknek képesnek kell lenniük taktikát váltani, ha eredménytelen a befolyásolás.
- ❖ Segítjük a gyermekbarátságok kialakulását, és úgy formáljuk ezeket, hogy a közösség többi tagjához is kapcsolódjanak.

- ❖ Próbáljuk elérni, hogy a gyermekek érdeklődjenek a közösségi feladatok iránt, és érzelmileg is éljék át a közös aktivitásból eredő célok teljesítését.
- ❖ Örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös együttlétekbe.
- ❖ Neveljük a gyermekek érzésvilágát a kialakult összeütközések feldolgozása során. A konfliktust feloldó megbeszéléseket kellő odafigyeléssel, kivárással hallgatjuk meg, hogy a gyermekek véleményt tudjanak mondani a történekről, és a saját felelősségük erősödjön. Bátorítunk minden gyermeket a csoporton belül, hogy belső elégedettsége, pozitív énképe, kompetencia érzése alakuljon ki.
- ❖ Az agresszív gyermek nem kap megerősítést az agresszivitásán keresztül.
- ❖ A gyermekeknek személyes perceket biztosítunk, ahol mások, és saját érzéseik elfogadása kap hangot.
- ❖ A kapcsolatok erősítését szolgálja a megbecsülés, értékelés, kölcsönös engedmény keresése.
- ❖ Mellőzendő a megbántás, hibáztatás, gyakori bíráltság, kioktatás, kiabálás, panaszkodás, prédikálás.
- ❖ Óvónőink példája, bátorító magatartása, türelme, bizalma és az a szemlélete, hogy a sikert észreveszi, a sikertelenséget segít elviselni, fejleszti a gyermekek viselkedés kultúráját.
- ❖ Tilalom helyett választási lehetőséget adunk, hogy a gyermekek önálló döntéseket hozhassanak, és képessé váljanak a választásra.
- ❖ A humor jó segédeszköz a pozitív viszonyok ápolásában. A szeretet bizonyos formája, mely feloldhatja a nehézségeket és megszünteti a görcsösséget.
- ❖ Bátorítunk gyermek nevelésekor közösségfejlesztő pedagógiai munkánkat odafigyelés, meghallgatás, saját érzések elmondása, mások érzéseinek meghallgatása, elfogadása hatja át. Ezáltal a gyermek örömteli optimizmusa fejlődik.
- ❖ Óvónőinket a célirányosság segíti a nevelésben.
- ❖ Elemezzük és vizsgáljuk a gyermekek társas kapcsolatát.
- ❖ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében az óvónő működjön együtt a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az erkölcsi- szociális- közösségi érzelmek alakítása

Olyan óvodai élet megszervezése, amely a szocializáció szempontjából meghatározó közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása.

- ❖ Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- ❖ A gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek viszonyában megmutatkozó pozitív érzelmi töltés segítse a konstruktív együttműködő, társas kapcsolatok kialakulását, az egészséges önérvényesítést, és önértékelést.
- ❖ A gyermekek legyenek képesek észrevenni, és különbséget tenni a jó és a rossz között.
- ❖ Önmaguk és mások tiszteletére, szeretetére, megbecsülésére nevelés.
- ❖ A szociális érzékenység kialakulása segítse a másság őszinte elfogadását.
- ❖ Segítse a barátkozást, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek megerősödését.
- ❖ A nevelőtestület által elfogadott közösségi normarendszerünket példamutatással és ösztönzéssel örökítjük át a gyermekekre és családjukra.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ Gyermek szívesen jönnek óvodába. Aktívan, örömmel vesznek részt az óvodai életben.
- ⇒ Kialakul náluk a szeretet, kötődés képessége. Kapcsolataikat őszinteség jellemzi.
- ⇒ Kialakulnak erkölcsi tulajdonságaik /együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség/.
- ⇒ Megalapozódik szokás és szabályrendszerük /önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat/.

Képessé válnak:

- ✓ Alapvető viselkedési normák és a közösségi élet szabályainak elfogadására
- ✓ Önálló döntéshozatalra
- ✓ Konfliktusok kezelésére
- ✓ Együttjátszásra, feladatvégzésre, kitartásra
- ✓ Különbözőségek elfogadására
- ✓ Kapcsolatok kialakítására
- ✓ Érzelmek uralására, önfegyelemre
- ✓ A szokás normarendszerhez való elemi alkalmazkodóképességekre, így az SNI, HH, HHH, BTM –es gyermekeink a lehetőségekhez képest vidám, öntevékeny, a közösségben beilleszkedő, toleráns személyiséggé válnak
- ✓ A szűkebb és tágabb környezetük megismerésére

6.3. Anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Céljaink	Feladataink
<p>→Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése</p> <p>→A magyar nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, megalapozzuk a gyermek biztonságos önkifejezését, gyarapítjuk aktív és passzív szókincsét az óvodai élet minden tevékenységében</p> <p>→Az óvodai nevelés és a családi nevelés eredményeként a gyermek belső éréseinek elősegítése, önmagához viszonyított fejlesztése</p> <p>→ Az iskolai élet megkezdéséhez szükséges szint elérése</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az óvodai nevelőtevékenység egészében biztosítani kell a kommunikáció lehetőségét, helyes mintaadással, szabálykövetéssel, beszélő környezetben - Az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságaira, valamint megévő tapasztalataira és ismereteire építve, további élmények biztosítása különböző tevékenységekben és ezek élethelyzetekben való gyakorlása - A teljes óvodai élet keretében – különösen a játék tevékenységen belül spontán és irányított ismeretnyújtás, az intellektuális tanuláshoz szükséges kognitív képességek fejlesztése (megfigyelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás, kreativitás) - Differenciált egyéni képességfejlesztés, egyéni fejlesztési terv alapján - Figyelem-összpontosításra motiválás - A kiemelkedő képességű gyermekek egyéni fejlesztése - A család megismerése, a beszéd fejlesztése, egyéni sajátosságok, nemzeti hovatartozás figyelembe vételével - Hatékony közös munka fenntartás a logopédussal

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- Derűs, nyugodt csoportlétkör, hely és idő biztosítása a mikrocsoportos tevékenységekhez, differenciált fejlesztéshez, valamint a szabad kommunikációhoz.
- Beszédhelyzetek, kommunikációs helyzetek teremtése, beszédkedv felkeltése, (szükség esetén logopédus bevonása).
- Az anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés lehetőségeinek biztosítása az óvodai élet minden területén. Természet és társadalmi környezet jelzéseinek, nonverbális közléseinek észrevetése, megismertetése.
- Építünk a gyermeki kíváncsiságra, figyelembe véve az egyéni érdeklődéskört.
- Szociális kontaktus, kötődés, kommunikáció megvalósulása – különös tekintettel az SNI gyermekeknél.

- Életkoruknak megfelelően komplexitásra épülő tervszerű és spontán szerzett ismeretek rendszerezése, bővítése, különböző élethelyzetekben való gyakorlása. Változatos, sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, amely a későbbiekben élményként előhívható.
- A gyermekek megismerése, fejlesztése különböző tevékenységek során. Kiindulópont a gyermekek egyéni fejlettsége, erre alapozunk, különös tekintettel a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, migráns valamint a kiemelkedő képességű gyermekekre.
- Értelmi nevelésünk fontos kritériuma a tudatos tervezés, a pozitív megerősítés, és a szituáció érzékeny óvónői magatartás állandó jelenléte.
- A pszichikus képességstruktúrák fejlődésének egyéni nyomon követése, a szükséges fejlesztési feladatok megtervezése és beépítése a gyakorlatba.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel - a nevelő tevékenység egészében jelen van.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igényes kielégítésére nagy figyelmet fordítunk.

Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelést, tartalma a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenység rendszernek, ezért kiemelt jelentőséggel bír.

A gyermeki beszéd alakulásához szükséges az olyan környezet - beszélő környezet - ahol figyelemmel kísérjük metakommunikációját, egyszerű jelbeszédét, számára fontos szavak értelmes összekapcsolását. Élményszerű beszéddel növelni próbáljuk a gyermek beszédkedvét, kérdésekkel ötvözött párbeszédre ösztönözzük, figyeljenek rá, érdeklődést mutatunk mondanivalójuk iránt. Beszélő környezet nélkül nincs inspiráció a beszédre, és nincs beszédminta sem, amelyet követhet. A gyermekközösség társas kapcsolatai, társas tevékenységei a beszédkedv alakulására különösen nagy hatással van.

A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélő kedvét.

Az érzelmi alapigények biztosítása- biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet- segítse a gyermekeket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással, vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhessék.

A játék számtalan lehetőséget teremt a kommunikációra, párbeszéd kialakítására. Szerepvállalásaink modellként szolgálnak. Szókapcsolataink, mimikánk, gesztusunk, hanglejtésünk, hangsúlyunk, hangerőnk, hangszínünk mind minta gyermekeink számára.

A hangszínnel, hangerővel bánni tudást segítik elő a dramatikus játékok.

Az általunk kezdeményezett anyanyelvi játékok teret adnak az artikuláció, a szókincs és a kifejezőkészség fejlesztéséhez.

Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhethet, az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

A nevelés során a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatait, ismereteit különböző tevékenységekben és élethelyzetekben rendszerezzük, s alkalmat adunk a gyakorlásra. Minél több érzékszervet bevonunk a tapasztalatszerzésbe, s ezen keresztül fejlesztjük a gyermek értelmi képességeit, - érzékelését, észlelését, emlékezetét, figyelmét, képzeletét, gondolkodását, alkotóképességét - valamint kreativitását.

A gyermekek kíváncsisága, utánpótlási kedve, intellektuális érzelmek megjelenése, segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását, a szűkebb-tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását.

A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, az ismeretek emlékezetben tartását, kompetenciák fejlődését.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ✓ Korának és fejlettségnek megfelelően kialakul a pontos érzékelése, észlelése.
- ✓ Képes vizuális, auditív differenciálásra, térbeli viszonyok felismerésére, megnevezésére.
- ✓ A keresztcsatornák működése korának megfelelő.
- ✓ Az önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is. Figyelme korához képest tartós.
- ✓ Gondolkodására a problémamegoldásra törekvés, és a kreativitás a jellemző.
- ✓ Helyesen, tisztán, érthetően beszél.
- ✓ Kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszol. Szókincse korának megfelelő.
- ✓ Jól használja a metakommunikációs eszközöket, bátran szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel. A közölt információt megérti. A kommunikációt kapcsolatfelvételre is használja. Bátran kérdez.
- ✓ Verbális emlékezete korának megfelelő. Egyszerűbb történetet, mesét képes önállóan is elmondani. Élményeit és gondolatait is el tudja mondani.
- ✓ Ismeri és használja az udvariasság szóbeli kifejezéseit.
- ✓ Tud szemkontaktust teremteni és tartani.
- ✓ A migráns kisgyermek is megérti az óvodai élethez szükséges kifejezéseket, és képes magát megértetni.
- ✓ Minden gyermek a saját képességéhez és önmagához viszonyítva fejlődik, beszéd és a kognitív képességének maximumát éri el, rugalmas beiskolázással a megfelelő intézménybe kerül.

7. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE, A TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZETI KERETEI

Az óvodai nevelést céljának és feladatainak ismeretében a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva lehet megtervezni. A nevelés és tanulás tervezése, egymással kölcsönhatásban valósítható meg.

Az óvodai nevelés képességek fejlesztésére irányul, azaz az ismeretek alkalmazására tevődik a hangsúly.

A tudatos pedagógiai tevékenység igényli a tervszerű, bizonyos mértékig előre elgondolt tervezést.

Folyamatosan kell formálni a tervezési munkát, hogy a gyermeki önkéntesség maximális figyelembevételével segítse az óvónőnek a biztonságot jelentő, tudatos felkészülést, odafigyelést.

A céltudatos pedagógiai munka megkívánja, hogy a fejlesztést éves, negyedéves periódusokban az óvónők átgondolják. Konkrét formában tervezni egy vagy kéthetes periódusokban célszerű.

Egy-egy csoportnak a tervét a csoporttal foglalkozó óvónők közösen készítik el.

Tervezésnél nem az ismeretanyag növelésére, hanem minél több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontból való megközelítésre tevődik a hangsúly.

Az óvónők az adott csoportra és nem korosztályokra terveznek.

Nevelőváltásnál a tervezéshez át kell tanulmányozni az előző évi, gyermekekre vonatkozó feljegyzéseket.

A hosszú távú terv szakaszolásakor nem lehet figyelmen kívül hagyni a nyári időszak más jellegét. A nyári időszak kiemelését az indokolhatja, hogy a gyermekek többsége ilyenkor nem jár óvodába. A gyermekek nyári szünete, az óvónők szabadságolása csoport összevonást igényel. Ez a forma nevelési szempontból nagy előnyökkel jelenthet, ha a gyermekek nyári életmódját az óvónők együttműködve, céltudatosan tervezik, szervezik.

Céljaink:

- A gyermekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő életritmus és rendszeresség kialakítása, az ismétlődések által érzelmi biztonság megteremtése
- A gyermekek egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez a folyamatos és rugalmas napirend, heti rend biztosítása, melyet a gyermekcsoportok óvoda pedagógusai alakítanak ki
- A rugalmas napirend kialakításával megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek biztosítása, amely fejleszti a gyermekek együttműködő képességét, feladat tudatát. Növekvő időtartamú, (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével.

Feladataink

- A gyermekek szükségleteit, igényeit figyelembe véve a stabilitás, folyamatosság, rendszeresség, rugalmasság jegyében szervezett napirend, heti rend kialakítása
- A gyermek komfortérzetéhez szükséges optimális körülmények biztosítása
- Folyamatos szabad játék lehetőségeinek megteremtése
- A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása
- A gondozást kiemelten kezeljük, mivel az óvodapedagógus a gondozás során nevel, építi kapcsolatait a gyermekkel, segíti önállóságának fejlődését együttműködve a pedagógiai munkát segítő dajkával
- A tevékenységbe ágyazott tanulás komplex készség és képesség fejlesztésének megteremtése (hely, idő, eszköz, élmény)

Megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése:

- Az intézmény a gyermekek érdekének megfelelően, életkoruk függvényében homogén vagy heterogén csoportokat alakít ki.

Tiszta életkorú és részben osztott óvodai csoportok kialakítása történhet:

- ❖ életkor,
- ❖ fejlettség,
- ❖ és más speciális szempont szerint.

A harmonikus személyiségfejlődés szempontjából előny, ha a normál fejlődési ütemű és a sajátos nevelési igényű gyermekek együtt nevelkednek. A nevelőnek értékelnie kell a különbözőség megtapasztalásának a szocializációs előnyeit is.

A csoportlétszám kialakításánál a törvényben meghatározott csoportnormákból (férőhely, maximum-minimum létszám stb.) kell kiindulni.

- Az óvodapedagógus által szervezett tanulási tevékenységek szervezeti keretei kötetlen jellegű és kötött jellegű, 5-35 perces időtartamú.

- A fejlesztési tartalmak szervezeti formái lehetnek: egyéni, páros, mikrocsoportos és frontális.

- A szervezett mozgásfejlesztés, testnevelés kis – középső - és nagycsoportban egyaránt kötött formában történik.

Hetirendünkben határozzuk meg a domináns tevékenységek sorát. Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, aki a teljes nyitva tartás alatt foglalkozik a gyerekekkel. A hetente rendszeresen visszatérő tevékenységek biztosítják a különböző fejlesztési tartalmak harmonikus egyensúlyát. A heti rendben meghatározott domináns tevékenységek, az aktualitástól, spontaneitástól a szituációktól a gyermekek igényeitől, illetve az időpontokhoz kötött gyermekprogramoktól függően változhatnak. Fontosnak tartjuk a komplexitásban rejlő lehetőségeket, valamint a szabad játék kitüntetett szerepét.

Heterogén csoport összetétel esetén a gyerekek életkorának és fejlettségének függvényében alakul a választható tevékenységek aránya.

Napirendünk biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységekhez.

Rugalmassága a gyermek életkorához, szükségleteihez igazodik – különös tekintettel a SNI, HH, HHH, migráns, kiemelt figyelmet igénylő gyerekek.

Elv a napirend megtervezéséhez:

A napirend a gyermeki szükségletekhez igazodva segítse elő a harmonikus személyiség-fejlesztésüket:

- ❖ A mozgást és a pihenést célzó tevékenységek optimálisan váltsák egymást. Elégítse ki a mozgásigényt, és adjon lehetőséget regenerálódásra.
- ❖ A tevékenységek között legfontosabb a játék, amelynek kitüntetett szerepet kell biztosítani.
- ❖ A napirendben fontos, hogy mennyi időt biztosít a gyermeknek a szabadban tartózkodásra, nyáron és télen egyaránt.
- ❖ Fontos, hogy a napirend biztonságot, támpontot és állandóságot adjon a gyermeknek, hogy segítse a szokásrendszer kialakulását. Ugyanakkor rugalmas és folyamatos legyen, kerülje a felesleges kötöttségeket.
- ❖ A napirendbe természetes módon épüljenek be a gondozási, étkezési feladatok, helyi szokások és igények (folyamatos tízóraiztatás).
- ❖ A napirend a gyermeki igények, és az évszakok váltakozása szerint módosulhat.

- ❖ Az óvodai pedagógiai program megkívánja, hogy a napirend bizonyos részeit összehangolják a csoportok. A valamennyi csoport által használt helyiségek zsúfoltságának elkerülése és jobb kihasználása igényli az ilyen jellegű egyeztetéseket.

7.1. Napirend minta

3 – 7 évesek → gyermekcsoport

Idő/óra	Tevékenység
6.30 – 8.00	Folyamatos érkezés és szabad játék
8.00 – 10.30	Párhuzamos tevékenységek: Szabad játék, óvónő által kezdeményezett tevékenység, tízórai folyamatos vagy kötött formában, tevékenységekben megvalósuló tanulás a heti rendben rögzítettek szerint, (max. 35 perc) Mindennapi testnevelés
10.30 – 11.50	Öltözködés, udvari játék, levegőzés
11.50 – 12.30	Öltözködés, mosdóhasználat, ebéd
12.30 – 13.00	Előkészület a pihenéshez
13.00– 15.00	Pihenés, egyéni szükséglethez igazodó ébredés
15.00 – 16.30	Párhuzamos tevékenységek: Átöltözés, mosdóhasználat, uzsonna, szabad játék, szabadon választott tevékenység, óvónő által kezdeményezett tevékenység

Nyári napirend (június 1.-től, augusztus 31.-ig)

Idő/óra	Tevékenység
6.30 – 8.00	Folyamatos érkezés, szabad játék
8.00 – 11.45	Párhuzamos tevékenységek: Játék a szabadban, tízórai folyamatos és kötött formában, napozás, zuhanyzás, egyéb szabadon választott tevékenység, óvónő által kezdeményezett tevékenység, mosdóhasználat
11.45 – 12.00	Előkészület az ebédhez
12.00 – 12.30	Ebéd
12.30 – 15.00	Előkészület a pihenéshez, pihenés, Egyéni szükséglethez igazodó ébredés
15.00– 16.30	Párhuzamos tevékenységek: Mosdóhasználat, uzsonna, játék a szabadban, szabadon választott tevékenység, óvónő által kezdeményezett tevékenység

7.2.Hetirend minta

Csoport	Kötetlen tevékenységek	Heti alkalom	Tevékenységekben megvalósuló tanulás	Heti alkalom
Kis	⇨Verselés – mesélés ⇨Mindennapi testnevelés ⇨Ének - zene, énekes játék, gyermektánc ⇨Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ⇨Külső világ tevékeny megismerése	Naponta Naponta 1 1 1	Mozgás	1
Középső	⇨Verselés – mesélés ⇨Mindennapi testnevelés ⇨Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ⇨Külső világ tevékeny megismerése ⇨Matematika tartalmú tapasztalatok ⇨Ének - zene, énekes játék, gyermektánc	Naponta Naponta 1 1 1 1	Mozgás	1
Nagy	⇨Verselés – mesélés ⇨Mindennapi testnevelés ⇨Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ⇨Külső világ tevékeny megismerése ⇨Matematika tartalmú tapasztalatok ⇨Ének - zene, énekes játék, gyermektánc	Naponta Naponta 1 1 1 1	Mozgás	1

Az óvodás gyermek számára a **kötetlenség** a legalkalmasabb tevékenységi keret, foglalkozási forma, amely biztosítja számára a szabad játékot, a tevékenységek szabad megválasztását.

Az óvodapedagógus tudatosan és tervszerűen biztosítja a fejlődéshez szükséges, differenciált tevékenykedtetés feltételrendszerét. Minden nap egy kiemelt nevelési terület köré csoportosítva valósítjuk meg a komplex ismeretnyújtást, amely kötetlenül és csoportos foglalkozás szervezésével kötött formában valósul meg. Az intézmények csoportnaplójának hetirendje tartalmazza a kötött formában megvalósuló tanulási tevékenységek gyakoriságát.

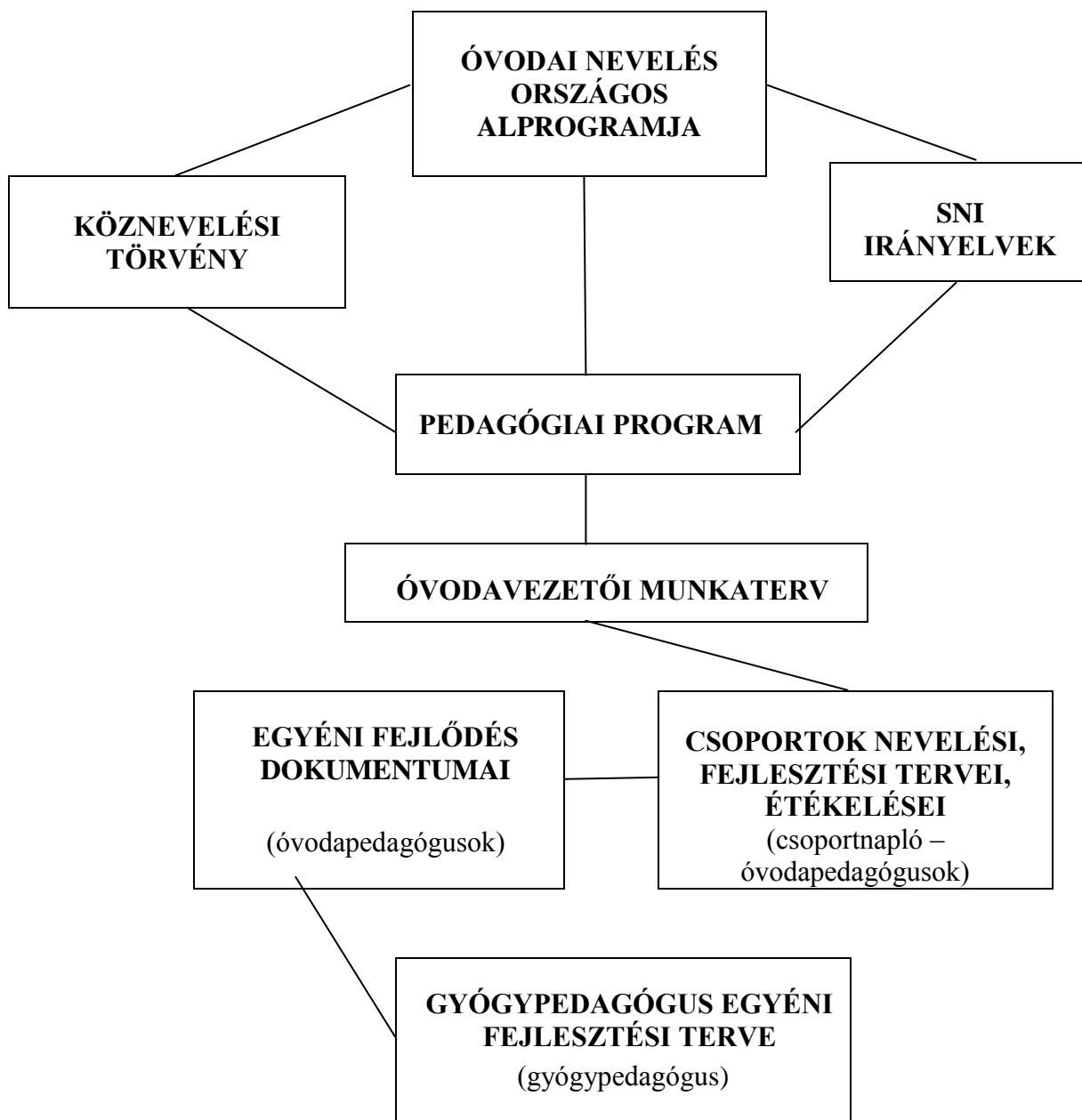
A gyermeki tevékenység változatos formája valósul meg: egyéni, páros és mikrocsoportos szervezéssel. A tanulás lehetséges formái: a spontán játékos tapasztalatszerzés, a játékos, cselekvéses tanulás, a gyermeki kérdésekre épülő ismeretszerzés, az utánzásos minta, modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása, az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, gyakorlati probléma megoldás.

7.3. Az óvodai nevelőmunka tervezése

Célunk: A tervezés módja, formája és tartalma koherens legyen a Pedagógiai Programban megfogalmazott alapelvekkel, célokkal, feladatokkal.

Feladatunk: A pedagógiai tervezés struktúrájának kialakítása, elvek meghatározása.

PEDAGÓGIAI TERVEZÉS DOKUMENTÁLÁSÁNAK STRUKTÚRÁJA

7.3.1. Tanulási tartalmak tervezése

Céljaink	Feladataink	Megvalósulás folyamata
Éves feladatterv elkészítése a fejlesztő tevékenységekhez	Éves feladatterv bontása heti hálótervre	A feladatterv tartalmazza azoknak az ismereteknek a körét, amelyekkel az óvodában az óvodai élet alatt, minden gyermeknek találkoznia kell. A módszereket, témákat, a fejlesztés ütemét, eszközeit szabadon megválasztva, a szituációkat figyelembe véve, az óvodapedagógus választja meg.

Csoportok nevelési terve és értékelése

Céljaink	Feladataink	Megvalósulás folyamata
A csoportok nevelési terve tartalmazza az óvodapedagógusok tervező munkájának elveit, ellenőrző és értékelő dokumentumok, módszerek tartalmát.	<p>A nevelési tervek, értékelések elkészítése:</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pedagógiai Program - éves vezetői munkaterv - feladattervek alapján <p style="text-align: center;">↓</p> <p style="text-align: center;">csoportos óvónők</p>	<p>A csoportnapló, amely tükrözi óvodánk sajátos arculatát, a Pedagógiai program általános feladatainak éves tartalmát, tevékenységek rendszerét:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Egészséges életmódra nevelés → Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés → Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés → Játék → Tevékenységekben megvalósuló tanulás → Verselés, mesélés → Ének-zene, énekes játék, gyermektánc → Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka → Mozgás → Külső világ tevékeny megismerése → Munka jellegű tevékenységek → HH, HHH, SNI, BTM, migráns, kiemelkedő képességű gyermekek nevelésével kapcsolatos feladatok → Partnerekkel való kapcsolattartás → Gyermekvédelmi munka → Óvodai hagyományok, ünnepek, jeles napok, rendezvények <p>A tervezés éves, az értékelés féléves. Komplex ismeretnyújtás tervezése tevékenységekre bontva.</p>

7. 3. 2. A gyermekek egyéni fejlesztési terve, az egyéni értékelés és a fejlesztés dokumentumai

Cél:

- ⇒ A gyermekek személyiségfejlődésének nyomon követése
- ⇒ SNI, HH, HHH, BTM, migráns és kiemelt figyelmet igénylő gyermekek differenciált nevelése, fejlesztése
- ⇒ Részképesség zavarok feltárása a korrigálás érdekében

Feladat:

- A gyermekek aktuális fejlettségi állapotát tükröző személyiségjegyekre kiterjedő megfigyelés
- Megfigyelések rögzítése
- Gyermekek számára egyéni fejlesztési tervek készítése
- 5. életévét betöltött gyermekek célirányos mérése
- Vizsgálati kérelmek benyújtása az eltérő fejlődési ütemű gyermekek esetében
- Szülő, iskola kérésére fejlesztési javaslatot tartalmazó dokumentumok elkészítése, átadása

Tartalom:

- Anamnézis
- Adatlap
- Mérési anyag
- Vizsgálati kérelem
- Szakvélemények

Fejlesztés folyamata:

- Óvodával való ismerkedés (befogadás)
- Nevelési feladatok megvalósítása a tervezések alapján
- Gyermekek egyéni fejlődésének megfigyelése, megfigyelések rögzítése, értékelése
- Egyéni fejlesztési tervek elkészítése
- Diagnosztikai eljárások alkalmazása (5. életév)
- Szükség esetén szakemberek bevonása

Értékelések, fejlesztések rögzítése:

- Féléves pedagógiai tervezések
- Egyéni értékelő lap
- Egyéni fejlesztési terv
- Gyógypedagógiai fejlesztési napló (utazó gyógypedagógus)
- Gyermekvédelmi munkaterv
- Csoportról szóló bejegyzések

Egyéni megfigyelési szempontok a gyermek fejlődésének megítélésében:

- *nagymozgások*: általános erőnlét, természetes mozgások, elemi mozgások, nagymozgásos feladatok, irányított mozgások, oldaliság
- *finommozgás*: szem-kéz koordináció, kezügyesség, ábrázoló tevékenység, emberábrázolás, eszközhasználat
- *társas kapcsolatok*: normakövetés, napirend, önállóság, társas kommunikáció, kezdeményező képesség, udvariasság, szerepvállalás
- *érzelmelek, motiváció*: érzelmi dinamika, habitus, reflexiós képesség, problémahelyzet, konfliktushelyzet, feladattudat
- *gondolkodás*: ismeretek az élő-élettelen környezetről, halmazok, valóságtudat, szabályalkotás, összehasonlítás, megkülönböztetés, családi relációk,
- *pszichikus funkció*: érdeklődés, emlékezet, képzelet, problémamegoldó képesség
- *érezkszervi szféra*: testséma, hallás-látásérzékelés, tapintás, koordinációs észlelés,
- *verbális képesség*: beszédértés, kifejező képesség, beszéd alaki jellemzői, nyelvtani alkalmazás, új ismeretek

Egyéni fejlesztési javaslatok az elkészült diagnózisok figyelembe vételével:

- *testi képességek fejlesztése*: szem-kéz koordináció, ábrázoló tevékenység, mozgáskoordináció, finommotorika, elemi mozgások, irányított mozgások, oldaliság
- *szociális képesség*: játékhelyzetek, önállóság a játékban, kezdeményező képesség, napirend, társas kommunikáció, konfliktus helyzetek, udvariasság, normakövetés, szerepvállalás,
- *értelmi képességek*: közvetlen környezet, családi relációk, tevékenységek-foglalkozások, halmazok, szabályalkotás, érdeklődés, emlékezet, érzékelés
- *verbális képességek*: kifejező képesség, összefüggések megértése, beszéd alaki jellemzői, beszédértés
- *nyelvtani alkalmazások, új ismeretek szóbelisége*

Az egyéni bánásmód gyakorlata:

- ⇒ egyéni megfigyelés, tényfeltárás (változatos módszerekkel, különböző területekről, különféle tevékenységekben)
- ⇒ kapott adatok elemzése, rögzítése
- ⇒ eredmények összegzése

- ⇒ fejlesztési területek kijelölése
- ⇒ egyéni fejlesztési terv összeállítása
- ⇒ fejlesztési tervben megfogalmazottak megvalósítása
- ⇒ eredmények értékelése
- ⇒ további teendők megfogalmazása

EGYÉNI FEJLESZTÉSI LAP 20.... /20....- I. félév		
Fejlesztési terület - Mit fejlesztünk?	Módszer – Hogyan?	Eredményesség
Megjegyzés:		

EGYÉNI FEJLESZTÉSI LAP 20.... /20....- II. félév		
Fejlesztési terület - Mit fejlesztünk?	Módszer – Hogyan?	Eredményesség
Megjegyzés:		

8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

8.1. Játék

Az óvodában a szabad játék a leghatékonyabb eszköz a gyermekek nevelésére. Kiemelt tevékenység, mely biztosítja a gyermekek önmegvalósítását, érzelmeik, vágyaik, lelki állapotuk önkifejezésének lehetőségét és fejlettségüknek legfőbb mutatója.

Céljaink	Feladataink
<p>⇒ A szabad játék, mint örömforrás erősítse a gyermekek pszichikumát, kreativitását, adjon hosszantartó, zavartalan élményt, járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, boldog óvodáskor megéléséhez</p> <p>⇒ Gyermekeink számára legyen a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó, mozgást az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység</p> <p>⇒ SNI, HH, HHH, migráns gyermekek számára a szabad játék biztosítása legyen a szocializáció elsődleges színtere</p>	<ul style="list-style-type: none">- A szabad elmélyült, önkéntes, spontán, folyamatos játék lehetőség biztosítása- A játék feltételrendszerének megteremtése, hely, idő, eszköz, megfelelő csoportlégkör, élményszerző lehetőségek a gyermeki fantázia kibontakoztatását segítő eszközök, anyagok biztosítása- A társas kapcsolatok fejlesztése: szeretet, barátság, empátia, tolerancia, szerepvállalás- A gyermekek számára az érzelmi biztonság megteremtése, a kérdés, a beszélgetés, mozgásszabadság biztosítása- A szabad játékban biztosítani kell az óvodapedagógus utánozható mintáját, mely lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolat kialakulását- Az óvodapedagógus a játék folyamatában bevonható társ, segítő, kezdeményező mintát kell, hogy mutasson- Az óvónői kreativitásra, tapasztalatára építve a játékeszközök folyamatos fejlesztése- Játéktevékenység megszervezését biztosítjuk mozgásos játéklehetőségekkel- Fejlesztjük az SNI, HH, HHH, migráns gyermekek személyiségének differenciált fejlesztését játéktevékenységen keresztül, fejlettségtől függő, fokozódó komplexitású játékok megtanításával, megszerettetésével

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése, a fejlesztés várható eredménye

- Jó napirend kialakításával biztosítjuk a szabad játék túlsúlyának érvényesülését, hosszantartó, zavartalan játékidőt és a gyermekek számára a fejlettségüknek megfelelő játékeszközöket, a megfelelő csoportléggkört.
- A gyermeki fantáziát segítő anyagok, eszköz élményszerző lehetőségek álljanak a gyermekek rendelkezésére. A játékeszközök folyamatos bővítésére és fejlesztésére törekszünk.
- A szabad játékokhoz megfelelő helyet, egyszerű, alakítható, gyermeki fantáziát kibontakoztató anyagokat, eszközöket, játékszereket biztosítunk, melyek lehetőséget adnak a különböző játékformákhoz: gyakorló játék, szimbolikus szerepjáték, barkácsolás, dramatizálás, bábozás, szabályjáték, konstruáló építőjáték, udvari játék,(homok – víz asztal)
- Az óvónő tudatos irányító, segítő jelenléte mindig a játszók igényeihez igazodik, utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.
- Az óvónő szituáció érzékenysége, segít elő a különböző fejlettségű és képességű gyermekek együttjátzását, a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását. A játéktevékenységek, tevékenység központokban valósulnak meg .

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ A tartalmas játék megvalósulása érdekében óvodáskor végére a gyermekek képesek a társakkal való együttjátzásra.
- ⇒ Játékukban dominál a szimbolikus szerepjáték.
- ⇒ Képesek a szabályok, normák elfogadására, betartására, önálló szabályozására.
- ⇒ Tiszteletben tartják egymás játékát.
- ⇒ Ismerik és alkalmazzák az udvarias magatartás formáit a játék során.
- ⇒ Az óvónő egész személyisége, kommunikációja modell értékű az együttjátzás során.

8.2. Verselés, mesélés

Céljaink	Feladataink
<p>⇒ A könyv, az irodalom, a művészet iránti érdeklődés megalapozása, a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek megismertetése.</p> <p>⇒ Gyermekünk érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyek megalapozása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meseélményekkel • a versek zeneiségével • a bábjáték és a • dramatizálás eszközeivel <p>⇒ Mesék segítségével óvodásaink szemléletmódjának és világtképének alakítása, szorongásaik oldása</p> <p>⇒ Gyermekünk saját vers és mesealkotása, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálása legyen számukra az önkifejezés módja</p> <p>⇒ SNI, HH, HHH, valamint különböző szociokulturális környezetből érkező gyermekünk beszédfejlesztése</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az irodalmi anyag igényes összeállítása - Az irodalom szeretetének megalapozása, olvasásra nevelés elindítása - Népi értékek, hagyományok ápolása - Mondókák, versek, dúdolók segítségével gyermekünk érzelmi biztonságának kialakítása - Érzéki, érzelmi élmény nyújtása - Óvodáskorú gyermekünk nyelvi kifejező képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel - Gyermekünk absztrakt gondolkodásának elősegítése, memória, kreativitás fejlődésének támogatása, belső képalkotás fejlesztése - Mindennapos meséléssel, mondókázással verseléssel mentálhigiénéjük fenntartása

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- Megfelelő, érzelmi biztonságot nyújtó hely megteremtése, melynek hangulata magával ragadja a gyermeket.
- Mese bevezető (gyertyagyújtás, zeneszignál, mesepárna) alkalmazása, amely az irodalmi élmény befogadására motiválja gyermekünket.
- Mindennapi irodalmi élmény biztosítása, homogén illetve heterogén csoportokban, kötött és kötetlen formában egyaránt.
- Változatos irodalmi anyagból válogatunk, melynek gerincét a magyar népmesekincs, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi alkotják, amit kibővítünk klasszikus és kortárs irodalmi művekkel.
- Ölbéli mondókák, játékok, dúdolók, versek gyakori ismételtetése egyénileg és mikro csoportos formában.
- Esztétikus és változatos eszközök biztosításával segítjük elő, hogy gyermekünk megjeleníthessék képileg vagy dramatikus formában irodalmi élményeiket.
- Színházi élmény lehetőségének megteremtése

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ Gyermekünk szívesen ismételtetnek verseket, rigmusokat, mondókákat. Várják, igénylik a mesehallgatást.
- ⇒ Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak egymás és maguk szórakoztatására.
- ⇒ Megjegyeznek mondókákat, verseket, meséket.
- ⇒ Tudnak meséket, történeteket kitalálni és azt mozgásban, illetve képben megjeleníteni. Képesé válnak a valós és a mesevilág közötti elvonatkoztatásra.
- ⇒ Figyelmesen végig tudják hallgatni óvónőiket és társaikat.
- ⇒ Bővül a szókincsük, fejlődik nyelvi kifejezőképességük, kialakul az összefüggő beszéd.
- ⇒ Kialakul a könyv szeretete, óvása.
- ⇒ Megismerkednek más népek irodalmi értékeivel.
- ⇒ Az SNI gyermekeink is örömmel hallgatják a meséket, szívesen ismételtetnek verseket, mondókákat, önmagukhoz képest fejlődik verbalitásuk, kommunikációs képességük.

8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ A gyermek zenei anyanyelvének, zenei érdeklődésének, zenei ízlésének, zenéhez kapcsolódó mozgások megalapozása, formálása ⇒ Zenepedagógiai módszerek, ritmikus mozgás, tánc, ének nevelő hatásának érvényesítése ⇒ Az éneklés, zenélés váljon részévé a mindennapi tevékenységnek, a felnőtt minta spontán utánzásával ⇒ Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások felhasználása a gyermek zenei képességeinek és a zenei kreativitás alakításában ⇒ Az SNI, HH, HHH, migráns gyermekek komplex, egyéni ütemű személyiség fejlesztése a dallam, a ritmus, a mozgás és a beszéd összekapcsolásával 	<ul style="list-style-type: none"> - Az éneklés, zenélés örömeinek, zenei érdeklődésnek felkeltése - A környezet hangjainak megfigyeltetése, a közös zenei élmény lehetőségének megteremtése - Ünnepekhez, hagyományokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó, szokások, dalok, mozgásformák, zenék megismertetése - A népdalok, néptáncok, népi gyermekjátékok éneklésével, hallgatásával a hagyományok megismertetése - A zenei képességek, (ritmusérzék, éneklési készség, szabad improvizáció, mozgás, zenei ízlés, kreatív zenei kedv) fejlesztése - Énekes játékok, közös zenélés, az óvónő éneke, vokális és hangszeres zene segítségével a közös zenei élmény biztosítása - Más népek dalainak, zenéjének megismerésén keresztül a nemzeti hovatartozás tudatának kialakítása - Változatos tevékenység formákon keresztül a mindennapi éneklés, zenélés biztosítása

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- Nyugodt, kényelmes hely, meghitt légkör megteremtése, életkori sajátosságoknak megfelelő zenei anyag kiválasztása.
- Eszközök, kellékek, hangszerek biztosítása motivációhoz, gyakorláshoz a mindennapi tevékenységekben.
- Megfelelő hangmagasságban énekelünk, hangszerjátékunkkal színesítjük a mindennapjainkat.
- Magyar népszokások, hagyományok, jeles napok, ünnepek dalainak, népi gyermekjátékainak, mozgásos játékaiknak összegyűjtése.
- Ritmus hangszerek használatának a megismerése, használata. Hangszerek készítése.
- Más népek dalainak, gyermekeiknek írt műdalok, kortárs zeneműveken keresztül zenei élményhez juttatás.

- Segítjük a gyermeket az önálló feladatmegoldásban, élményszerzésben, a felnőtt minta spontán utánzásával válják mindennapi tevékenységgé az éneklés, zenélés.
- A csoport összetételének figyelembe vételével az adott alkalomra tervezett anyag alapján az ismeretnyújtás lehet:
 - Óvodapedagógus által kezdeményezett
 - Gyermek spontán szerveződésével
 - Köötött tevékenységként.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ A gyermekek szívesen játszanak énekes játékokat, gátlások nélkül dalolnak.
- ⇒ Megkülönböztetnek zenei fogalom párokat.
- ⇒ Dallam motívum alapján felismerik a dalokat, megkülönböztetik a zenei hangokat más zörejektől, zajoktól.
- ⇒ Érzik és alkalmazzák az egyenletes lüktetést és a dalok, mondókák ritmusát.
- ⇒ Ismernek néhány hangszert és képesek a ritmushangszerek alkalmazására.
- ⇒ Törekednek a tiszta éneklésre, képesek hat hangterjedelmű dalok előadására.
- ⇒ Tudnak egyszerű tánclépéseket, ismernek néhány térforma alakítási lehetőséget.
- ⇒ Szívesen hallgatnak zenét. Érzik a zene – mozgás – nyelv kreatív lehetőségeit.
- ⇒ SNI, HH, HHH, migráns gyermek szívesen, felszabadultan énekel, részt vesz körjátékban, örömmel használja az egyszerű hangszereket.
- ⇒ Fejlődik önbizalmuk, derűsek, nyugodtak.

8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Gyermekünk igényének felkeltése az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására ⇒ Vizuális tapasztalatok nyújtása, egyéni fejlettségnek, életkornak megfelelően ⇒ Gyermeki személyiség fejlesztése a szépség iránti vonzódás, művészetek iránti érdeklődés felkeltése, az alkotás örömeinek megtapasztalása által ⇒ Ábrázolókézség, kézügyesség fejlesztése, tér-forma, színeképzetük gazdagítása, képi gondolkodásuk fejlesztése ⇒ SNI gyermekeinknél az ábrázoló kedv felkeltése, technikák, eszközök megismertetése ⇒ Tehetségek felismerése, bátorítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Az ábrázoló tevékenység feltételeinek megteremtése (hely, idő, anyag, eszköz) - Gyermekünk megismertetése a vizuális eszközök használatával, különböző anyagokkal, technikai eljárásokkal - Az egyéni fejlettség figyelembe vétele, differenciált fejlesztés, tolerancia, empátia érvényesítése - Az esztétikus környezetben igény kialakítása az alkotásra, az esztétikai élmények befogadására - A gyermek ábrázolásbeli fejlődésének figyelemmel kísérése, a gyermekmunkák elemzése - Műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés. A környékbeli kézműves tevékenységek megismertetése - Kézmozgásuk finomítása, grafomotoros képességek fejlesztése - A gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatása

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- Gyermekünk személyiség fejlesztését a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés által valósítjuk meg.
- A gyermekünk életkori sajátosságának és fejlettségének megfelelően, az ábrázolótevékenység különböző fajtáinak megtervezése (téma, technika, stb.) a szükséges feltételek megteremtése (hely, idő, anyag, eszköz).
- A foglalkozások mindhárom korcsoportban kötetlen, kötött, egyéni és mikrocsoportos formában zajlanak.
- A témák megjelölésénél építünk a gyermek élményeire, tapasztalataira, fantáziájára, ötletgazdagságára.
- A technikákkal való ismerkedés során a fokozatosság elvét tartjuk szem előtt, biztosítjuk a változatos anyag használatát, előtérbe helyezzük a természetes anyagokat.
- Az ábrázolás eszközei egész nap folyamán a gyermekünk rendelkezésére állnak, összefonódnak a játékkal, konstruálással, más művészeti és egyéb tevékenységekkel.
- Elsősorban a tevékenység, és annak öröme, az alkotás és kreatív önkifejezés, másodsorban az elkészült mű a fontos, amely felhasználható játékeszközként is, illetve közösségi rendezvényen való bemutatásra.

- A tevékenykedések közben fejlesztjük gyermekeink képi-plasztikai kifejezőképességét, komponáló-, térbeli tájékozódó és rendezőképességét, gyermeki élmény és fantázia világuk gazdagítását, és képi kifejezését.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ Képzalkotásban egyéni módon, képességeiknek megfelelően jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- ⇒ Fejlődik képi, plasztikai valamint térbeli komponáló képességük, gazdagodik fantázia világuk.
- ⇒ Képesé válnak esztétikai élmények befogadására.
- ⇒ Örömmel, bátran biztonságosan használják az ábrázolás eszközeit.
- ⇒ Élnek az alkotás, létrehozás lehetőségével, kialakul bennük az igényesség alkotásaik iránt.
- ⇒ Megismerik a népi, díszítő művészet alapjait, elemeit.
- ⇒ Fokozott önállósággal alkalmazzák a megismert technikákat.

8.5. Mozgás

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ A gyermekek személyiségének fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> • pozitív énkép • önkontroll • érzelemszabályozás • szabálytudat • kommunikáció • problémamegoldó gondolkodás ⇒ Egészséges életmód kialakítása, erősítése ⇒ A gyermekek természete mozgáskedvének megőrzése ⇒ A rendszeres testmozgás igényének kialakítása, erősítése ⇒ A gyermekek mozgáskultúrájának kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Az egészségfejlesztő testmozgás lehetőségeinek biztosítása az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségletek figyelembe vételével - A rendszeres és egészségfejlesztő testmozgás megfelelő tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása - A komplex testmozgások beépítése az óvodai élet egyéb tevékenységeibe - Kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazása - Az összerendezett nagy- és kismozgások kialakítása, mozgáskoordináció fejlesztése - Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése /erő, gyorsaság, ügyesség, állóképesség, egyensúlyérzék, testtartás/ - A térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése - A testséma, a szem-kéz,- láb koordinációjának fejlesztése - A lábstatikai, tartási rendellenességek megelőzése - A gyermekek egyéni fejlettségéhez mérten az alapmozgások kialakítása, korrigálása, koordinációs zavarok csökkentése - A mozgás és az értelmi képességek együttes fejlesztése - A szociális képességek fejlesztése, az együttműködés és a társas magatartás kialakítása - Tehetséges gyermekek sportolási lehetőségeinek segítése

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- Mozgásra inspiráló biztonságos környezet biztosítása a nap folyamán a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
- Sokszínű, változatos, örömteli és érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák, mozgásos játéklehetőségek biztosítása.
- A játék és játékosság alapvető eszközként történő értelmezése és alkalmazása.
- Balesetmentes, félelem és szorongásmentes légkör biztosítása.
- Foglalkozások tervezésénél a csoport fejlettségi szintjének és az egyéni szükségleteknek és képességeknek figyelembe vétele, differenciált, egyénre szabott feladatadás.
- Speciális láb-és tartásjavító gyakorlatok beépítése a foglalkozásokba, ügyelve arra, hogy a testnevelés ne veszítse el eredeti funkcióját.
- Mozgásos játékok tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása a szabad játék, a kötelező foglalkozások és a mindennapi testnevelés alkalmával.
- **Szabad játék** során gyermekeink fejlettségének, érdeklődésének és temperamentumának megfelelő játékok biztosítása.
- **Kötelező foglalkozások** heti egy - két alkalommal, (korcsoporttól függően) kötelező jelleggel történő megvalósítása, melynek anyaga az atlétikai, torna és játékos jellegű főgyakorlatokból tevődik össze
- **Mindennapi testnevelés** során játékok, mozgásos feladatok céltudatos kiválasztása a kötelező foglalkozások fejlesztési feladataihoz igazítva.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- ⇒ Igényükké vált a rendszeres testmozgás. Testileg edzettek, egészségesek.
- ⇒ Mozgáskoordinációjuk a koruknak megfelelő.
- ⇒ A helyes testtartásuk kialakul. Lábboltozatuk egészségesen fejlődik.
- ⇒ Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- ⇒ Törekcszenek a minél pontosabb végrehajtásra.
- ⇒ Játék során ügyelnek a szabályokra, ügyelnek egymás testi épségére.
- ⇒ Egyes tornaszereket ismerik, bátran, ügyesen használják.

8. 6. Külső világ tevékeny megismerése

8.6.1. Környezet megismerése

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none">⇒ A természeti és épített környezet megismertetésével sokszínű tapasztalathoz juttatás, készségek, képességek alakítása.⇒ A természetet szerető, védő, emberi értékek, környezettudatos magatartás alakítása.⇒ A minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztalása.⇒ A matematikai érdeklődés felkeltése.⇒ A logikus gondolkozás megalapozása.⇒ Sajátos nevelést igénylő gyermekeknél sokoldalú tapasztalás által elemi ismeretek alakítása, fejlesztése és rögzítése, egyéni fejlettségnek megfelelően	<ul style="list-style-type: none">- Az óvodás korú gyermekeinknek tervezhető hagyományos és helyi témák összeállítása a környezetük értékeinek felfedezése, és tudatos kapcsolása más nevelési területhez- Megismertetjük a szülőföldet, a hazai tájat, a helyi és más népek hagyományait, szokásait, tanulják meg ezek szeretetét, védelmét- Hangsúlyt fektetünk a családi és tárgyi kultúra megismerésére, ápolására, védelmére- Közös élményre épülő, közös tevékenységeket biztosítunk, ahol a közösséghez tartozás élményét élhetik át- Természettudatos gondolkodás megalapozása- A gyermekeink önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlesztése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- A külső világ megismerését – amelybe beletartozik a matematika tartalmú tapasztalatok szerzése – óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamatként kezeljük
- Tudatos, tervszerű szervezéssel biztosítjuk a gyermekek környezetével kapcsolatos gazdag tevékenységrendszert, ezáltal segítjük a gyermekeinket a biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz, (alkalom, idő, hely, eszköz)
- Lehetőség szerint az ismeretek nyújtása szabadban, természetes környezetben történjen
- Lehetőséget biztosítunk spontán és játékos tapasztalatszerzésre, alkalmi és folyamatos megfigyelésekre (kísérletek)
- Életkori sajátosságuknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően alkalmazzuk a természettudományos kifejezéseket, amelyek először passzív szókincsé válnak, majd beépülnek beszédükbe
- Tapasztalataik szerzését irányítottan végezzük, az egyéni sajátosságokat figyelembe véve
- A tevékenységeket változatos formában egyéni, páros, mikro csoportos szervezéssel, megfelelő hely, idő, eszköz, anyag segítségével biztosítjuk. *Homok-víz terepasztal*, *Élősarok*
- SNI, HHH, HH, migráns gyermekeinknél kiemelt jelentőségű a már elsajátított ismeretek, jártasságok, készségek állandó gyakorlása, illetve az új ismeretekbe való beépítése. Legfontosabb az elvonatkoztatás, általánosítási folyamat segítése játékokban és a szociális folyamatokban

Kiemelt területeink:

- Egészséges életmód, egészségvédelem.
- Környeztünk értékeinek védelme
- Család
- Közlekedés
- Néphagyományok, jeles napok
- Növény, állat gondozása
- Környezetvédelem
- Termények gyűjtése, kiállítás szervezése

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ Az óvodás gyermek tudja, hol lakik, mi a pontos lakcíme, ismeri a szülei foglalkozását, óvodája nevét.
- ⇒ Különbséget tud tenni az évszakok között.
- ⇒ Ismeri a növény- és állatvilág gyűjtőfogalmához tartozó pár növényt és állatot.
- ⇒ Ismeri a közvetlen környezetében található növényeket, állatokat, illetve a növénygondozás és állatgondozás egyszerűbb feladatait, szívesen ápolja a növényeket, gondozza az állatokat.
- ⇒ Ismeri és betartja az elemi közlekedési szabályokat, felismeri a közlekedési eszközöket.
- ⇒ Részt vesz az elemi természetvédelmi tevékenységekben, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- ⇒ Szívesen vesz részt terepgyakorlaton, kiránduláson, sétákon, kiállításon, rendezvényen.
- ⇒ Képes rácsodálkozni a természet szépségeire, ok-okozati összefüggések meglátására.
- ⇒ SNI gyermek az elemi ok-okozati összefüggéseket felismeri, sokrétű tapasztalatot szerez közvetlen környezetéből, abban tájékozódni tud. Megismeri a környezet tárgyait, tulajdonságait, rövid ideig feladathelyzetben tud maradni. Ismeri az alapvető viselkedési szokásokat, tud köszönni, kérni, elemi szabályokhoz alkalmazkodni.

8. 6. 2. Matematikai tartalmú ismeretek

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none">⇒ A gyermekek a közvetlen környezetükben végzett tevékenységek során aktív cselekvőként sajátítsák el a matematikai ismereteket⇒ A környezet megismerése közben a gyermekek matematikai tapasztalatainak elősegítése⇒ A mindennapi életben szerzett ismeretek tudatos rendezése⇒ A divergens és konvergens gondolkodás kialakítása	<ul style="list-style-type: none">- A gyermekeink matematikai érdeklődésének felkeltése, fenntartása- A gyermek környezetének mennyiségi-formai kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztalása, alkalmazása játékos formában- Elemi ok-okozati összefüggések felismertetése- Logikus gondolkodás megalapozása, fejlesztése- Tudatos, tervszerű, differenciált egyénre szabott fejlesztése

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- A külső világ megismerése – amelybe beletartozik a matematika tartalmú tapasztalatok szerzése – óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamatként kezeljük
- Tudatos, tervszerű szervezéssel biztosítjuk a gyermekeink matematikai ismeretekkel kapcsolatos gazdag tevékenykedést, ezzel segítjük a gyermekeinket a biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz, (alkalom, idő, hely, eszköz)
- Életkori sajátosságuknak és egyéni fejlettségüknek megfelelően alkalmazzuk a matematikai kifejezéseket, amelyek először passzív szókincsé válnak, majd beépülnek beszédükbe
- Tapasztalatok szerzését irányítottan végezzük, az egyéni sajátosságokat figyelembe véve
- A tevékenységeket változatos formában kötött és kötetlen, egyéni, páros, mikro csoportos szervezéssel, megfelelő hely, idő, eszköz, anyag segítségével biztosítjuk
- SNI, HHH, HH, gyermekeknél kiemelt jelentőségű a már elsajátított ismeretek, jártasságok, készségek állandó gyakorlása, illetve az új ismeretekbe való beépítése - legfontosabb az elvonatkoztatás, általánosítási folyamat segítése játékokban és a szociális folyamatokban

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ Logikus gondolkodása életkorának megfelel, problémamegoldó készsége jó.
- ⇒ Számfogalma 10-es számkörben mozog.
- ⇒ Képes halmazokat összehasonlítani, tulajdonság szerint szétválogatni.
- ⇒ Helyesen értelmezi és használja az összehasonlítás megítélésének fogalmát: hosszabb-rövidebb, kisebb-nagyobb, több-kevesebb, stb.
- ⇒ Ismeri az irányokat, és helyesen értelmezi feladatvégzése során: jobbra-balra, előre-hátra, lent-fent, stb.
- ⇒ Helyesen használja a névutókat
- ⇒ Felismeri a sorba rendezés logikáját, azt képes jól folytatni, legalább 3 elemszámmal.
- ⇒ Az alapvető formákat felismeri, azonosítja: kör, négyzet, téglalap, háromszög.
- ⇒ Képes részekből az egészet kirakni.
- ⇒ Ismeri az alapvető mértani testeket, azokat képes felismerni és megnevezni (kocka, gömb, téglatest).
- ⇒ Van tapasztalata a tükörképről, szimmetriáról.
- ⇒ Azonosságokat, különbözőségeket képes felismerni és megfogalmazni.
- ⇒ SNI gyermek az elemi ok-okozati összefüggéseket felismeri, sokrétű tapasztalatot szerez közvetlen környezetéből, abban tájékozódni tud. Rövid ideig feladathelyzetben tud maradni.

8. 7. Munka jellegű tevékenységek

Céljaink	Feladataink
<p>⇒ A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, képességek tulajdonságok kialakítása, amelyek pozitívan befolyásolják a gyermek közösségi kapcsolatait, kötelességteljesítését, saját és mások munkájának elismerésére nevelése</p> <p>⇒ A munka jellegű játékos tevékenység legyen örömforrás, amely sikerélményt biztosít</p> <p>⇒ SNI gyermekek önállóságának fejlesztése a fiziológiai és az értelmi fejlettséget figyelembe véve</p> <p>⇒ A munka során környezettudatos magatartás, környezetvédelemre való nevelés</p>	<p>- A gyermek életkorának megfelelően a belső igény és a pozitív hozzáállás kialakítása, a cselekvő tapasztalás biztosítása</p> <p>- A munkatevékenység játékos jellegének fenntartása és folyamatos lehetőségek biztosítása</p> <p>- A munka megbecsülésére valamint a saját és mások elismerésére nevelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozitív megerősítés - Mintaadás (óvónő, dajka) - Differenciált értékelés - Munkavégzéshez szükséges eszközök biztosítása <p>- Óvodapedagógus-gyermek tudatos együttműködésének biztosítása, konkrét, reális feladatokkal, amely által a gyermek magához mérten fejlődik</p>

A megvalósulás folyamata, feltételek megteremtése

- A munkatevékenységet játéktevékenységből indítjuk, példamutatással, amelyben fontos szerepet kap az óvodapedagógus, a pedagógiai munkát közvetlenül segítő dajka.
- Korosztályonkénti szokás – szabályrendszer felállítása, következetes betartása
- Az önálló munkavégzés lehetőségeinek megteremtése, a különböző munkafajták fokozatos bevezetése
 - ✓ Önkiszolgálás
 - ✓ Naposság
 - ✓ A gyermek saját személyével kapcsolatos munkák (testápolás, öltözködés, étkezés, környezetének rendben tartása)
 - ✓ A csoport érdekében végzett munkák, élősarok gondozás
 - ✓ Apróbb megbízatások teljesítése
 - ✓ Gyümölcs- zöldségsaláta, savanyúság, szendvics, sütemény készítése, befőzés
- A munka állandóságának és folyamatosságának biztosítása
- Derűs légkör, megfelelő hely, idő biztosítása
- A gyermeki önkéntesség, nyitottság, megismerési vágy, aktivitás, érdeklődés tudatos felhasználása, különös tekintettel az SNI, HHH, HH, migráns gyerekekre
- Meleg attitűdű, pozitív megerősítés, konkrét, reális, differenciált értékelés → sikerélmény biztosítása minden gyermek számára
- A gyermek egyéniségének, munkatempójának figyelembevétele
- A gyermeki munkatevékenységgel összefüggő, megfelelő minőségű, mennyiségű, balesetmentes, motiváló eszközök biztosítása

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ⇒ Munkavégzés közben fejlődik személyisége, alakul a munkához szükséges attitűdje, képességei, készségei, tulajdonságai.
- ⇒ A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- ⇒ Örülnek, ha kötelességüket teljesítették.
- ⇒ Önállóan, igényesen végzik a munkát.
- ⇒ Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- ⇒ Szívesen közreműködnek növények és állatok gondozásában.
- ⇒ Ismerik a szerszámok és munkaeszközök használatát és tárolási helyét.
- ⇒ Bizalommal fordulnak segítségért egymáshoz és az óvoda dolgozóihoz.

8.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ A gyermekeink előzetes élményeire tapasztalataira, ismereteire alapozva képességeik fejlesztése, tapasztalataik bővítése, rendezése ⇒ Szabad játék és a tanulás teljes összekapcsolása ⇒ Az alap kultúrtechnikák elsajátításához szükséges készségek, képességek fejlesztése ⇒ Az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének segítése ⇒ Játéktevékenységeken belüli spontán, illetve irányított tanítás-tanulás ⇒ Az ismeretlen iránti érdeklődési kedv fenntartása, a tanulni vágyás megalapozása ⇒ Sajátos nevelési igényű és kiemelkedő képességű gyermekek, meglévő képességeinek továbbfejlődése, új ismeretek, készségek elsajátíttatása 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulásukat támogató környezet megteremtése - A gyermekeink cselekvő aktivitására épülő változatos, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének és feltételeinek biztosítása - Gyakorlati problémamegoldásra ösztönző helyzetek megteremtése, amelyben megvalósul a tapasztalatszerzés, a gondolkodás örömeivel - Megismerő képességeik fejlesztése - Szemléletes képszerű gondolkodásuk kialakulásának elősegítése - A felfedezés, kutatás lehetőségének biztosítása - Kreativitásuk fejlődésének segítése - Tudatos tervező munka, csoportra tervezett éves bontásban alkalmazott nevelési terv - Az egyéni fejlődési, érési ütem figyelembe vétele a tevékenységek felkínálása során - Személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük gyermekeink személyiségének kibontakoztatását - Sajátos nevelési igényű gyermekek tevékenységében érvényesülő pszichikus, motoros tanulási folyamatok biztosítása, speciális szakemberek bevonása - Élménybe ágyazott tapasztalatszerzés tudatos irányítása, amely minden esetben komplex jellegű

A megvalósítás folyamata

- Utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása

-Inkluzív, szituáció érzékeny óvónői magatartás biztosítja a sajátos bánásmódot, az esélyegyenlőséget és a differenciálást gyermekeinknek

-**Spontán játékos tapasztalatszerzés** → lehetőséget adunk a gyermekeinknek, hogy részt vehessenek a tervezett, szervezett, kezdeményezett, irányított játékban, tevékenységben. Biztosítjuk számukra, a környező világ változatos anyagait, eszközeit

- **Játékos, cselekvéses tanulás** → Az óvónő által szervezett tanulási alkalmak, játékidőben zajlanak

-**Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés** → A nap folyamán biztosítjuk a gyermeki kérdésekre épülő ismeretátadás lehetőségét.

-**Irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés** → Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az egész nap folyamatában, az adódó lehetőségek megragadásával

-**Gyakorlati problémamegoldás** → Problémamegoldásra ösztönző helyzetek teremtésére törekszünk, szituáció érzékeny óvónői magatartás megvalósulásával. Megfelelő személyi és tárgyi eszközöket biztosítunk

-**Tevékenységi formák** - lehetnek kötetlenek és kötöttek. A kötelezően szervezett tevékenységek 5-35 perces időkeretet ölelnek fel korcsoporttól függően. Mind két szervezési formában lehetőséget biztosítunk a differenciálásra, az egyéni fejlődési ütem figyelembe vételére

-Heterogén és homogén csoportoknál, a tevékenységekben megvalósuló tanulás megszervezésének módja:

- ✓ A gyermekek kezdeményezéséhez alkalmazkodik az óvodapedagógus /szituáció-érzékeny magatartás/
- ✓ Az óvodapedagógus kezdeményezésébe kapcsolódnak a gyerekek
- ✓ A csoport összetételének megfelelő differenciált tervezés és ennek megvalósítása.
- ✓ Az egész csoporttal induló foglalkozás / mozgás/, vegyes csoport esetén az eltérő korosztályok egymás mellett, differenciált idő intervallumban és feladatadással hajtják végre a feladatokat
- ✓ A cselekvéses tanulás megszervezését meghatározza a gyermekek fejlettségi összetétele. Változó szervezést igényel, ha a kicsik illetve a nagyok vannak többségben, vagy ha SNI gyermek van a csoportban
- ✓ A tanulási módok alkalmazása egyetlen csoporton belül is változik mindig a célnak és a helyzetnek alárendelve

A fejlődés várható eredménye

- ⇒ A gyermekeink önállóan tudjanak konkrét, elemi, ismert jelenségek esetében következtetéseket levonni.
- ⇒ Alakuljon ki a koruknak megfelelő feladattudatuk, reális énképük, figyelemkoncentrációjuk
- ⇒ Cselekvésekbe ágyazva szerezzék meg ismereteiket
- ⇒ Önálló megfigyeléseket, kutatásokat legyenek képesek végezni, problémahelyzetek megoldására törekedjenek, bátran kérdezzenek
- ⇒ Fedezzenek fel konkrét összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat
- ⇒ Gondolataikat legyenek képesek érthetően szavakba, mondatokba formálni
- ⇒ Érdeklődjenek környezetük iránt
- ⇒ Egyre több szabályhoz tudjanak alkalmazkodni, szükségleteik kielégítését képesek legyenek irányítani.

- ⇒ Képesek lesznek fokozatosan kialakuló együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel, gyermektársaikkal.
- ⇒ Szándékos figyelmük megjelenik, tartalma terjedelme növekszik, átvitele és megosztása könnyebbé válik
- ⇒ Az elemi fogalmi gondolkodásuk alapjai megjelennek.
- ⇒ Kialakul az iskolakezdéshez szükséges testi, lelki, szociális érettségük.
- ⇒ Minden gyermek a képességeinek megfelelő iskolatípusba kerül.

9. ESÉLYEGYENLŐSÉG - az egyenlő hozzáférés biztosítása

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatási és társadalmi integrációjának előmozdítása.

Az alapküldetésben meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek. Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

a) Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- a.a) Sajátos nevelési igényű gyermek,
- a.b) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
- a.c) Kiemelten tehetséges gyermek,

b) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Sajátos nevelési igényű gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Célunk:

- ⇒ A sajátos nevelési igényű gyermek önmagához viszonyított fejlődésének biztosítása ép gyermekcsoport közösségében, pozitív ráhatásokra építve
- ⇒ Az ép gyermekek esetében: az ember, mint érték megtapasztalása, a „mással” szembeni tolerancia és segítő szándék belsővé tétele
- ⇒ A gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonság megteremtése és megtartása

- ⇒ Optimális körülmények biztosítása a folyamatos fejlődéshez
- ⇒ A speciális nevelési szükségletekhez, életkori sajátosságokhoz igazodó segítség adása annak érdekében, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek az átlagos képességű gyermekekhez minél jobban közelítő személyiséggé váljanak

Feladataink:

- Befogadó, másságot elfogadó környezet biztosítása
- Különleges gondozást igénylő gyermekek ellátása
- A fokozott érzelmi igények kielégítése
- A sérülés mértékétől függő alkalmazkodó képesség, akaraterő, önállóság, együttműködő készség kialakítása
- A szokásostól eltérő fejlesztő eljárások alkalmazása
- A képességek egyenetlenségéhez igazodó, sérülés-specifikus egyéni fejlesztés, különös tekintettel a kompenzációra
- Az értelmi képességek korrekciója az egész személyiség fejlődése érdekében
- Egyéni fejlesztési terv kidolgozása a felmérés alapján
- A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a jobb teljesítményt mutató területek felismerése, gondozása, megerősítése a harmonikus pszichés fejlődés érdekében
- Kapcsolattartás a szülőkkel, pedagógusokkal, szakszolgálatokkal

A sikeres integráció feltételei, közé tartozik a pedagógusok, szülők, óvodai dolgozók attitűd váltása, innovatív szemléletmódjának kialakítása. Amennyiben valamelyik félben nincs meg a befogadás, együttműködés szándéka, akkor nem beszélhetünk sikeres integrációról.

Az SNI beszédhibás gyermekek fejlesztését utazó **logopédus** végzi, a sérülés specifikus fejlesztést (érzékszervi, mozgás stb.) **utazó gyógypedagógus** látja el, az óvodával kötött megállapodás alapján. Az egyéni fejlesztésekre fejlesztő szoba áll rendelkezésre, ahol elterelő ingerek nélkül történik a fejlesztés, emiatt gyorsabban érhetők el eredmények.

Az utazó gyógypedagógus, logopédus feladatai:

- A rehabilitációs /rehabilitációs foglalkozások megtartása, ezekről az egyéni fejlődési lap vezetése
- Fejlesztési terv készítése a fogadó pedagógussal, fejlesztő pedagógussal együttműködve
- Rendszeres konzultáció, módszertani segítségnyújtás az SNI tanuló pedagógusainak

A szolgáltatást kérő intézmény feladatai:

- A fejlesztési tervben szereplő és az utazó gyógypedagógus, logopédus által javasolt módszertani eljárások, feladatok megvalósítása
- A fejlesztéshez helyiség biztosítása
- A gyógypedagógussal, logopédussal való folyamatos együttműködés

Minden egyéb tevékenység normál óvodai foglalkozások keretében történik. Hangsúly az együttes tevékenységen, közös játékban, kölcsönös kommunikációban van.

A nevelés hatására fejlődik a gyermekek alkalmazkodó képessége, akaratereje, önállósága, együttműködési készsége. A **sikerkritérium** minden esetben a gyermek beilleszkedése, önmagához képest való fejlődése.

Az eredményes integráció egyik legfontosabb eleme a megfelelő csoportlétszám. Az integrációt csak megfelelő csoportlétszám mellett lehet felvállalni. A sikeres fejlesztés érdekében fontosnak tartjuk a szakmai kapcsolatok kiépítését, amelyek egyrészt segítenek a pontos differenciált diagnózis felállításában, másrészt bővítik a terápiás lehetőségek körét, a sérülés jellegének megfelelően.

Az integrált neveléshez szükségesek az alapvető **tárgyi eszközök**. (11/1994. (VI.8) MKM rendelet 7. sz. melléklete alapján) folyamatosan bővíteni kell a fejlesztéshez szükséges eszközöket.

Az utazó gyógypedagógiai szolgálat feladata a sérülés specifikus tárgyi eszközök biztosítása, valamint javaslattétel az óvoda pedagógusainak a speciális eszközök beszerzésére.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek fejlettségének mutatói az óvodai élet végére:

- ☞ Gyermekeként változó a sérülés mértékétől befolyásolt, és függ a fejlesztés sikerétől
- ☞ Sikerként könyvelhető el, ha a gyermek jól érzi magát a közösségben, amely befogadta őt
- ☞ A pedagógusok, a társak és a szülők elfogadó, segítő magatartása biztonságot jelent számára, így alakul önbizalma és környezetéhez való viszonya

9. 1. A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés – specifikus fejlesztésének céljai és feladatai

Sérülés típusa	Célunk	Feladatunk
Testi fogyatékos gyermekek	Az önmagával kapcsolatos mozgásformák lehető legmagasabb szintű elérése	Akadálymentes környezet biztosítása. A megváltozott mozgásos tapasztalatszerzés által minél több ismeret gyűjtése, jártasság, készség kialakítása és gyakorlási lehetőség biztosítása
Érzékszervi fogyatékos gyermekek ✓ Látásfogyatékos gyermekek ✓ Hallássérült gyermek	A sérülés mértékétől függően az általa megismert mikro- és makro környezetben biztonságos mozgás elérése	A sérülésének megfelelő akadálymentes környezet és jól tapintható eszközök biztosítása
	A kommunikáció azon fokának elérése, amelynek során kölcsönös interakcióba kerülhet környezetével	Kommunikációra ösztönző környezet kialakítása
Értelmi fogyatékos gyermekek	A kognitív funkciók fejlesztése egyénre szabottan, amely által közelítsen az életkori átlaghoz	Az értelmi képességek fejlesztése a Szakértői Bizottság véleménye alapján egyénileg és csoporton belül
Beszéd-fogyatékos gyermekek	A nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése	Az egyenetlen képességprofil közelítése az átlaghoz.
Autista gyermekek	A kommunikáció azon fokának elérése, amelynek során kölcsönös interakcióba kerülhet környezetével	Intenzív, jól strukturált és a meglévő töredékkészségek használata az egyéni motiváció megteremtése, speciális módszerek alkalmazása
Beilleszkedési, Tanulási, Magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTM)	A közösségbe való beillesztés, az ott érvényes szabályok elfogadtatása	

Amennyiben a gyermek sérülése specifikus, az egyéni fejlesztést szakosodott gyógypedagógus terapeuta végzi. Az általuk elkészített fejlesztési terv alapján tesznek javaslatot az óvodapedagógusoknak a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakításra és fejlesztésre.

9.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek (BTM) differenciált fejlesztése

Céljaink	Feladataink
A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek életkorukhoz és önmagukhoz mért fejlesztése gyermek csoportban	<ul style="list-style-type: none"> - Társas kapcsolataik kialakításának, magatartás szabályozási hiányosságaiknak csökkentése - A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésük figyelembevételével, a közösségbe történő integrálásuk, fejlesztésük - A gyermekek teljesítménynek, magatartásának az átlag felé történő közelítése

Megvalósulás folyamata

- ⇒ A Szakértői Bizottság véleménye alapján a gyermekek fejlesztése egyénileg és csoporton belül fejlettségüknek megfelelő keretek között.
- ⇒ Elfogadó, befogadó óvodai légkör kialakítása.
- ⇒ Az óvodapedagógusok és a nevelő munkát közvetlenül segítők pozitív példaadása.

A fejlődés várható eredménye

- Beilleszkednek a gyermek csoportba, a szokás-szabály rendszert elfogadják, alkalmazkodnak hozzá
- Magatartásuk az átlag felé közelít
- Iskola érettség mielőbbi elérése
- Az integrációt elősegítő gyermekcsoport kialakulása

9.3. Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, migráns gyermekek differenciált fejlesztése

Céljaink	Feladataink
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Az intézményünkbe járó HH, HHH, migráns gyermekek megfelelő képzése, fejlesztése, felzárkóztatása ⇒ HH, HHH, migráns gyermekek teljes körű beóvodázása és ellátása 	<ul style="list-style-type: none"> - Inger gazdag érzelmi biztonságot nyújtó környezet megteremtése -Kapcsolat felvétel a családokkal, a szociokulturális háttér feltérképezése - A szülők nevelő partnerként való elfogadása - Hátrányos helyzetű gyermekek közösségbe való beilleszkedésének elősegítése -Másság elfogadtatása a gyermekekkel, szülőkkel, dolgozókkal -A fejlesztés, felzárkóztatás feltételeinek megteremtése

Megvalósulás folyamata

- A gyermekek óvodába érkezése idején érzelmi biztonság megteremtése. Az integrációt elősegítő gyermekcsoport csoport kialakítása. A családi környezet megismerése / Környezettanulmány, családlátogatás/
- A gyermekek beilleszkedési nehézségének, szorongásának feloldása
- Szülőkkel partneri viszony kialakítása és fenntartása
- A gyermekek önkifejezésének fejlesztése játékon, bábjátékon, mesén, kreatív tevékenységeken keresztül
- Könyv és információ hiány miatt fogalomalkotásuk fejlesztése, a beilleszkedési kudarcok csökkenése
- Alkalmazkodó készség növelése /énekes játékok, népi játékok, néptánc/, alkalmazása a felzárkóztatás érdekében
- Az iskolakezdéshez szükséges képességek és készségek fejlesztése

A fejlődés várható eredményei

- ⇒ HH, HHH, migráns gyermekeink a szokások, szabályok, normák elsajátítása által a közösségünk elfogadott, aktív tagjává válik.
- ⇒ Értelmi, érzelmi, mentális és szociális érettségük korosztályuknak megfelelő.
- ⇒ Iskolakezdés megfelelő időben
- ⇒ Rendszeresen járnak óvodába

9.4. A kiemelkedő képességű gyermekekkel való egyéni foglalkozás

Céljaink	Feladataink
⇒ A tehetségigéretes gyermek felismerése, fejlődésének elősegítése	→ Megfelelő környezeti feltételek megteremtése, derűs, nyugodt inkluzív óvodai légkör biztosítása. → A fejlődés feltételeinek biztosítása (eszköz, anyag, hely, idő), speciális szükségletek kielégítése → Biztatás, támogatás, tevékenységek biztosítása. → Intellektusuk és kreativitásuk ösztönzése, különbözőségek elfogadása → A tehetség és megjelenési formájának felismerése: → Intellektuális képességekben (szókincs, emlékezet, gondolkodás, kreativitás) → Speciális képességekben (zenei, ábrázoló, matematikai, pszichomotoros, szociális) → Viselkedés jegyekben (intenzív érdeklődés, erős akarat, energikusság, érzékenység) → A szülő segítése gyermeke nevelésében → A gyermekek megfelelő iskolaválasztásának segítése

Megvalósulás folyamata

- Differenciált feladatátadással egyéni, páros és mikrocsoportos foglalkoztatási formában az egyéni képességek fejlesztése
- Kiemelkedő képességű gyermekek számára fejlesztési terv készítése, a tehetséges gyermek „erős oldalainak” megerősítése, a fejlesztési eredmények rendszeres értékelése
- Pozitív értékeléssel (óvodapedagógus, gyermek, szülő) sikerélmény biztosítása
- Képességeiknek megfelelő nevelési időn kívüli foglalkozásokra történő irányítás

A fejlődés várható eredménye

- ⇒ A gyermek igényli kiemelkedő képességeinek fejlesztését, azt örömmel éli meg, belső motivációja a fejlődés
- ⇒ Megtalálja kiemelkedő képességének megfelelő tevékenységet
- ⇒ Képes önálló, látványos és színvonalas produktumok létrehozására

9. 5. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Céljaink:

- A kedvezőtlenebb helyzetű társadalmi réteg tagjainak gyermekei számára az életben való boldogulás érdekében esélyegyenlőség biztosítása
- A családi környezetben bármely okból fejlődésében akadályozott, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, illetve sajátos nevelési igényű, BTM-es gyermek védelme, nevelése
- A kiemelkedő képességű gyermekek nevelése, tehetséggondozása
- Gyermekközpontúság, gyermeki jogok, érvényesülésének biztosítása
- Integráció

Feladataink:

- Jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál.
- Hatósági eljárás kezdeményezése a gyermekbántalmazás, súlyos elhanyagolás, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén
- Az óvoda és a jelzőrendszer szereplőinek kölcsönös együttműködése, tájékoztatása
- Családban történő nevelkedés elősegítése
- Az intézménybe járó gyermekek problémáinak felismerése, kezelése, esetek feldolgozása, orvoslása
- A gyermekeket érő károsító hatásokat megelőzni, enyhíteni, elhárítani
- Olyan óvodai nevelés biztosítása, amely a gyermekek számára lehetővé teszi az egyenlő hozzáférést, segíti az előítéletek megszüntetését

Konkrét feladataink:

☞ Prevenációs feladatok:

- Veszélyeztetett, vagy hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülésének elősegítése, óvodába járásának figyelemmel kísérése
- Gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása intézményen belül és családban, szükség esetén javaslat, óvó – védő intézkedésre
- A család szociokulturális hátterének megismerése

☞ Prevenációs és korrekciós feladatok:

- A problémával küzdő gyermekek esetében az okok felismerése szükség szerint szakemberek bevonása
- A gyermekek óvodába járásának figyelemmel kísérése, szükség esetén jelzések megtétele.

☞ Óvó – védő feladataink:

- Szociális szolgáltatások megszervezése, ellenőrzése
- Egészségügyi szűrővizsgálatok megszervezése, előkészítése

☞ Szociális feladatok:

- Szociális kedvezmények biztosítása
- Szociális ellátások nyújtása

☞ Korrekciós feladatok:

- Felzárkóztatás érdekében fejlesztési feladatok meghatározása, fejlesztési terv alapján – egyéni fejlesztés, egyéni bánásmód szerint
- Szülőkkel megfelelő partnerkapcsolat kialakítása, szükség és igény esetén tanácsadás, szakemberek bevonása

☞ Speciális feladat:

- Partnerkapcsolat kiépítése, fenntartása gyermekvédelmi szervekkel, személyekkel
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek, integrált, differenciált, nevelése, fejlesztése

Baleset-megelőzés pedagógiai feladatai:

- A gyermekek részére az egészségük, testi épségükhöz szükséges ismeretek átadása, magatartási szabályok tisztázása, balesetek elkerülésének megelőzése
- Gyermekbalesetek esetén a szükséges intézkedések megtétele, felelősök kijelölése
- Kirándulások előtt szülők beleegyezésének kikérése, aláírással hitelesítve
- Mozgáshoz használt eszközök, játékszerek és más tárgyak állapotának folyamatos ellenőrzése
- Veszélykerülő magatartási formák, technikák megtanítása

Intézményvezető, óvoda vezető helyettes, gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Törvényi előírások figyelemmel kísérése, átadása és betartása.
- Óvó – védő intézkedések meghatározása, személyi felelősség kérdésének rögzítése, Házirendben,

SZMSZ-ben

- Gyermekvédelmi munka összehangolása, gyermekvédelmi felelősök munkájának ellenőrzése
- Évenkénti szűrő vizsgálatok megszervezése
- Egészséges életmód biztosítása érdekében az étkeztetés körülményeinek, minőségének, mennyiségének ellenőrzése
- Esélyegyenlőség érvényesülése érdekében iskolaérettség elősegítése, figyelemmel kísérése
- Benyújtott segélykérelmek elbírálása
- Gyermekkel kapcsolatos adatok: - nyilvántartása
- adatvédelmi törvény betartása

Gyermekvédelmi felelős feladatai

- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek felkutatása, figyelemmel kísérése
- Gyermekvédelmi munkaterv elkészítése évenként
- Szülők tájékoztatása az elérhetőségről, annak módjáról, segítő szervek nevéről
- Félévenkénti beszámoló szóban és írásban
- Kapcsolattartás a jelzőrendszer képviselőivel, esetmegbeszéléseken, konzultációkon való részvétel
- Gyermekvédelmi tevékenység összehangolása óvodán belül az óvodapedagógusok között, segítségadás, a vezető folyamatos tájékoztatása
- Nyilvántartás vezetése hátrányos és veszélyeztetett gyermekekről és a megtett intézkedésekről
- **Szükség szerint jelzés a Gyermekjóléti Szolgálatnak illetve családlátogatás végzése,**
környezettanulmány készítése
- Esetmegbeszélések, konzultációk csoportonként, óvónőkkel
- Problémás gyermekek szakemberhez irányításának segítése
- A gyermekekkel kapcsolatos pedagógiai vélemény elkészítése

Óvodapedagógusok kiemelt feladatai:

- Gyermekvédelemmel kapcsolatos célok és feladatok figyelemmel kísérése és azok megvalósításában
aktív részvétel: jelzések fogadása, okok feltárása, kezelése
- Felzárkóztatás módjának, menetének meghatározása
- Felzárkóztatás, együttműködés logopédussal, szakszolgálatok munkatársaival
- Szükség szerint jelzések fogadása, továbbítása, gyermekvédelmi felelős, óvodavezető, gyermekjóléti
szolgálat felé
- Indokolt esetben családlátogatások elvégzése, környezettanulmány készítése

- Fogadóórák, esetmegbeszélések szükség szerint
- Fejlesztési terv alapján – a fejlesztési területek figyelembevételével - egyéni fejlesztés, differenciálás: szociális érés elősegítése, kognitív képességek fejlesztése
- Balesetek elkerülése érdekében magatartási szabályok elsajátíttatása, megfelelő ismeretek nyújtása, csoportnaplóban való rögzítése

10. ÜNNEPEK, ÜNNEPÉLYEK, JELES NAPOK, HAGYOMÁNYOK

10.1. Néphagyomány-ápolás, népszokások

*„Minden nemzet büszke örömmel
tudatja, tanítja meg gyermekeinek
nemzeti értékeit..... Az örökséget
ápolni mindannyiunk kötelessége”
(Kodály)*

A néphagyomány-örzést, a népi kultúra ápolását feladatunknak tekintjük. Beépítjük a kisgyermek-nevelésbe mindazon értékeket, amelyek a folklórban megőrzésre érdemesek. Olyan miliót teremtünk, amelyben az óvodába lépés első pillanatától a nevelés szerves része a hagyományápolás. Így a modern világgal ötvöződve tovább él a népi kultúra, és a mai gyermekek is megtalálják benne a szépséget, örömet és a követendőt. Óvodánk természetes közege a hagyományörzésnek. Mi óvónók is szeretjük, és képesek vagyunk azonosulni a gyermekfolklórral. Ismerjük a népszokások eredtét, lényegét, hiedelemvilágát, jelképeit. Jártasságunk van a kézművességben, számos népi játékot, népdalt ismerünk. Igyekszünk lakóhelyünk és környezetünk hagyományaitól meríteni

Célunk:

Az ünnepek, ünnepélyek, jeles napok, hagyományok emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból, mint külsőségében, min belső tartalomban. A nevelőmunka hatékonyságának növelése, közös élmények nyújtása.

Feladatunk:

A szülőföldhöz való kötődés, hazaszeretet megalapozása. Ünnepek, ünnepélyek, hagyományok és jeles napok értékeinek megóvása, méltó ünneplésének megszervezése csoportszinten, óvodaszinten, különös tekintettel a kiemelt bánásmódot igényelt gyermekek személyiségére, sérülésspecifikumára, szociális képességeire, szükségleteire. Hangulati előkészítés.

10.2.A megvalósulás folyamata

Néphagyományhoz kapcsolódó jeles napok:

- Szüret
- Márton nap
- Advent
- Lucázás
- Karácsony
- Balázsolás
- Farsang
- Kiszézés
- Húsvét
- Szent György nap
- Pünkösöd
- Szent Iván nap

Az ünnepek, és a néphagyomány-örzés az óvodában igen szorosan összekapcsolódik. A népszokások általában az egyházi ünnepekhez és az évszakok változásaihoz kötődnek.

A magyar népszokásokban jeles napként tartjuk számon azokat az ismert ünnepeket, melyeket az óvodában is megünnepelünk. A jeles napok az őszi, téli, tavaszi és nyári napforduló köré csoportosulnak.

Minden jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, amelyhez a gyerekek kíváncsiságát kielégítve folyamatosan, változatos tevékenységeket biztosítunk.

A hagyományok ápolása közben történő együttjátszás, együttműködés, tervezetés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát.

Maga az ünnep külsőségeivel együtt sem lehet erőltetett, betanított forma, hanem vidám hangulatú, felszabadult együttlét kell, hogy legyen.

Szüret (október)

3-4 évesek

Hallgassanak éneket, mondókát almáról, szőlőről, szüretéről. Kedvük szerint vegyenek részt a szüreten, a mulatságban, szemezzék a szőlőt, kóstoljanak mustot, szedjenek almát.

4-5 évesek

Ismerjenek meg egyszerűbb énekes játékokat, gyűjtsék, válogassák az őszi gyümölcsöket. Kedvük szerint vegyenek részt a szüretben, játszanak népi játékot, préseljék a szőlőt-almát, táncoljanak népzeneire.

5-6-7 évesek

Szervezzenek szüreti mulatságot óvónői segítséggel. Díszítsenek kaput, növényekkel, gyümölcsökkel, süssenek pogácsát. Tudjanak verset, dalt, mondókát a szőlőről. Legyenek aktív részesei a mulatságnak, táncoljanak, énekeljenek, játszanak szüreti népi játékot, szemezzék, préseljék a szőlőt, almát. Készítsenek termésekből egyszerű hangszereket (pl. dióhéjpencergető, csutkamuzsika, stb.)

Márton napi lampionos felvonulás (november 11.)

A családokkal közös megemlékezés, amit lampionos felvonulás követ a helyi templomba. Időjósítás megfigyelésére is alkalmas ünnep: "Ha Márton fehér lovon jön, enyhe, ha barnán, kemény tél várható."

3-4 évesek

A lampion pauszpapírját zsírkrétával színezzék be. A sütemények szagztatásában, díszítésében részt vesznek, közben libás dalokat énekelnek. A tökmagok kiválogatása, szárogatása.

4-5 évesek

Bonyolultabb technikákkal díszítik a pausz-papírokat, libás körjátékokat játszanak, gyurmából libákat, liba ólat formáznak. Gyékényből kerítésfonatot, libatollból ragasztással különböző képeket készítenek.

5-6-7 évesek

A tűzmanók előrajzolásában, kivágásában ügyeskednek. Süteményből Márton és a libák formára vágásában segítenek. Töklámpásokat készítenek.

Advent (november 30. utáni első vasárnaptól a 4. vasárnapig)

3-4 évesek

Ismerkedjenek az advent jelképeivel: koszorú, naptár. A naptár alapján minden nap készüljenek egyszerűbb feladatokkal a karácsonyra. Rövid dalt, mondókát vagy verset tudjanak a Mikulást és a karácsonyt várva. Készítsenek egyszerű fenyődíszeket, ajándékot szüleiknek. Figyeljék a vízbe tett rügyező ágat, az ültetett Luca-búzát. Ismerkedjenek a karácsonyi népszokásokkal.

4-5 évesek

Segítsenek az adventi naptár és koszorú elkészítésében. Naponta nézzék meg, mik a további feladatok. Tegyék vízbe a rügyező ágat, ültessenek Luca-búzát, mártsanak gyertyát, fényesítsenek almát, fessenek az ablakra, készítsenek fenyődíszet, nehezebb technikával. Mikulás és karácsony előtt tanuljanak dalt, verset, mondókát. Egyenek almát, mézes diót, gyűjtsák meg a gyertyát.

5-6-7 évesek

Önállóan, de óvónői irányítással készítsenek adventi naptárt és koszorút. A megbeszélte feladatokból bontsanak ki egyet naponta, és oldják meg a kijelölt feladatot, készítsenek asztaldísz. Gyúrjanak, süssenek és díszítsenek mézeskalácsot.

Lucázás (december 13.)

Az esztendő legrövidebb napja. A lucázás a termékenység, szépség és egészségvarázslást jelentette. Az óvodában mi is ezt domborítjuk ki. A fiúk csoportról-csoportra járva vízből és lisztből készített keverékkel bekenik a gyermekek és felnőttek arcát, közben jó egészséget kívánnak nekik a Luca napi mondókával. A termékenységet a szalma szórása jelképezi. A jókívánságokért almát, diót kapnak jutalmul. Ezen alkalomkor a nagycsoportosok ellátogatnak a helyi közintézményekbe is lucázni.

Balázsolás (február 3.)

Balázsjárás

Balázs napi szokás, hogy az iskolás gyermekek verses mondókákkal adományokat gyűjtenek, és iskolába toborozzák a nagycsoportosokat, akik az általuk készített ajándékokkal örvendeztetik meg “Balázs püspököt” és “katonáit”.

Farsangtól (vízkeresztől hamvazószerdáig)

Batyusbál a helyi tornacsarnokban a szülőkkel együtt.

3-4 évesek

Egyszerű technikával díszítenek papíralarcot, jelmezbe öltöznek, ha kedvük van, táncolnak, utánozva az óvónő táncos mozdulatait.

4-5 évesek

Díszítsenek farsangi álarcot, gyűjtsenek zsákbamacskához tárgyakat, vegyenek részt farsangi játékokban, tanuljanak egyszerű dalokat vagy mondókákat. Hallgassanak tréfás mesét, verset.

5-6-7 évesek

Tanuljanak farsangi dalt, bálba hívogató mondókát. Segítsenek jelmezük, maszkjuk elkészítésében. Hívogassák társaikat a mulatságba. Vegyenek részt a táncban, az ügyességi játékokban, a csoportszoba feldíszítésében, átrendezésében.

Kiszezés

Télkergető népszokás, a kiszebáb a téli hideget, betegséget jelképezi.

3-4 évesek

Szalmát gyűjtögetnek kosárba. Az elkészített kiszebábot elhelyezik a csoportszobában és ráolvassák a betegségeket.

4-5 évesek

Ruhadarabokat, szalagokat gyűjtenek. Megfestik a báb arcát, közben énekelgetnek.

5-6-7 évesek

Papírból a báb testét elkészítik, majd szalmával megtömik, felöltöztetik és haját fonnak fonalból. Az égetés ráolvasás közben történik.

Húsvét (az első tavaszi napéjegylenlőség utáni holdtöltére következő vasárnap)

Zöldág-hordás, komálás, komatál-hordás, locsolkodás, tojásjátékok.

3-4 évesek

Tanuljanak locsolóverset, berzseljenek tojást óvónőjük segítségével. Locsolkodjanak és vegyenek részt a tojásjátékokban.

4-5 évesek

Írjanak tojást viasszal, díszítsék csoportszobájukat.

5-6-7 évesek

Díszítsék az ablakot festéssel. Tanuljanak mondókákat locsoláshoz, komáláshoz, dalt a komátál küldéshez. A fiúk locsolják meg a lányokat és az óvoda dolgozóit, a lányok készítsenek tojást a fiúknak. Komáljanak a barátok egymással, süssenek komátálba süteményt, és komáljanak a választott csoporttal.

Szent György-nap (április 24.)

A Szent György napi vásár hosszú évek óta az óvoda legnagyobb rendezvénye. A falu határán túlnyúlik, széles körből vonzza az érdeklődőket. Évről-évre népi mesterségek bemutatója, jurta kiállítás, játszóház, népi játékok színesítik az óvoda udvarán megrendezett eseményt. Néptánc és népzenei bemutatók szórakoztatják a közönséget. A "Czenki" Hársfa Néptáncgyesület és A Cinege Művészeti Iskola minden évben szerepel a fellépők között. Ezen kívül az előző években rendezvényünkön már több alkalommal bemutatkozott a sopronkövesdi Kövirózsa Kulturális Egyesület, a soproni Pendelyes Néptáncscsoport, a bősárányi Kulturális Csoport, a fertőhomoki citerazenekar, a szili Hagyományőrző Egyesület.

3-4 évesek

Figyeljék meg a felnőttek tavaszi kerti munkáját. Beszélgessenek az állatok tavaszi legelőre tereléséről - lehetőség szerint lássanak háziállatokat - házkörül, vagy legelőn. Figyeljék meg a természet változásait, hallgassanak tavaszi népdalokat, vásárról szóló versikéket.

4-5 évesek

A közösen készített kalendáriumon kövessék a jeles napokat. Vegyenek részt kedvük szerint a tavaszi munkákban. Legyenek személyes élményeik a háziállatokról, ismerjék meg táplálkozásukat, mozgásukat, életmódjukat, kicsinyeiket. Kapcsolódjanak be a vásári előkészületekbe, tanuljanak kikiáltó rigmusokat, versikéket. Süssenek mézeskalácsot, vagy peracet, készítsenek egyszerű vásárfiát. Ismerkedjenek a népi hangszerekkel, népzenevel, néptáncsal.

5-6-7 évesek

Az év folyamán együtt készített kalendáriumban jelöljék a Szent György-napot.

Ismerjék a jeles naphoz kötődő népszokásokat. Figyeljék meg, hogy a népi időjárás-jóslatok teljesülnek-e? Ismerjenek néhány találós kérdést, közmondást, verset, dalt a vásárról. Népzeneire táncoljanak egyszerűbb lépésekkel, forgásokkal. Játsszanak énekes népi játékokat. Vegyenek részt a vásári előkészületekben, sütésben, vásárfia készítésben, perecárusításban.

Pünkösöd (húsvét utáni 50. napon)

Király-királyné választás.

3-4 évesek

Figyelgetik a nagyok készülődését, kedvük szerint részt vesznek abban.

4-5 évesek

Segítsenek nyereményeket készíteni.

5-6-7 évesek

Tanuljanak a pünkösdi király és királynéválasztáshoz énekes játékokat, dalokat, egyszerűbb táncleléseket. Segítsenek a versenyjátékok után a nyeremények szétosztásában. Táncoljanak

zeneszóra, és bátran versenyezzenek a kisebbek bevonásával. Hívják vendégül és kedveskedjenek pünkösdlő műsoruk bemutatásával az óvoda konyhájáról étkező idős embereknek.

Szent Iván napi tűzgrás (június 24.)

Az év leghosszabb napján tartjuk. A fénymegtartó örömtűznek gyógyító hatást tulajdonít a néphit. A cseresznyeévés a termékenységet szimbolizálja, a gyermekáldást segíti elő.

3-4 évesek

Gyógynövények gyűjtése, rőzsészedés.

4-5 évesek

Ugróénekek gyakorlása.

5-6-7 évesek

Cseresznyeszedés, vendégvárásra készülődés, süteménysütés, máglyaösszerakás.

A szülőkkel közösen tartott ünnepet, szalonnasütést versenyjátékokkal gazdagítjuk, ahol együtt verseng a szülővel a gyermek.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei:

- Anyák napja
- Évzáró
- Gyermeknap
- Születésnapok

Anyák napja

Édesanyák, nagymamák köszöntése korcsoportonként.

Évzáró

A nagycsoportosok búcsúzása nyilvános. Törekszünk arra, hogy a hagyományos, kissé színpadias szereplések időtartamát csökkentsük. A rövid, pergő, a gyermekeket egyszerre mozgató, a csoport kedvenc dalaiból, mondókáiból és verseiből összeállított műsorok kellemes élményt jelentenek a résztvevő gyermekeknek és a szülőknek egyaránt. Az ünnep legyen egyéni élmény, közvetlen és nagyon természetes, szeretetteljes.

Gyermeknap

A Gyermeknap az óvoda valamennyi gyermekének közös ünnepe. Erre a napra hosszabb kirándulást szervezünk a szülőkkel közösen.

A gyermekek születésnapja, melynek minden csoportban más-más hagyományai vannak. Rövid, bensőséges, kellemes percekről van szó csupán, melynek hatása hosszú időn át megmarad.

Nemzeti ünnepeink:

- Március 15.
- Május 1.

Március 15.

3-4 évesek

Zászlófestés, katonás mondókák gyakorlás.

4-5 évesek

Vonulósdi, katonásdi játékok játszása, kokárdakészítés.

5-6-7 évesek

Papírhuszárok vágása, festése, élővirágokból ünnepi csokor készítése.

Mindhárom csoport együtt helyezi el a gyermekek, óvónők által készített nemzeti szimbólumokat, valamint a csokrot a Széchenyi szobornál.

Május 1.

3-4 évesek

Az óvónő és a nagykok feldíszített fáját járják körbe, tavaszi dalokat énekelve.

4-5 évesek

Egyszerűbb díszeket készíthetnek a májusfára, segíthetnek díszíteni is.

5-6-7 évesek

Maguk készítik a díszeket a fára, közösen díszítenek. Verseny keretében dől el, hogy ki tud felmászni a magasra felaggatott tárgyakért.

Helyi szokásokhoz kapcsolódó programok:

- Szeptember 21. Széchenyi születéséről való megemlékezés
- Szüreti felvonulás
- Idősek napja
- Falukarácsony
- Iskola kulturális bemutatója

Széchenyi István születésnapjáról közös megemlékezést tartunk, virágot helyezünk el.

A szüreti felvonuláson, idősek napján, falukarácsonyon, az iskola kulturális bemutatóján a nagycsoportosok vesznek részt.

Időszakos ünnepek, melyek adott alkalmakhoz kapcsolódnak:

- Víz Világnapja
- Föld Napja
- Állatok világnapja
- Madarak és Fák napja
- Környezetvédelmi Világnap

Az óvodai nevelés folyamatában a **zöld jeles napok** kiválasztásával érvényre jutnak a környezeti adottságok. (Aranypatak –Víz Világnapja, Falu – Állatok Világnapja , Hársfa Allé, Soproni erdők - Madarak és Fák Napja.) A Föld Napja és Környezetvédelmi Világnapról való megemlékezés lehetőséget ad a környezettudatos magatartás és ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak kialakítására, megalapozására. Az óvoda minden dolgozója legyen tisztában a fenntarthatóság tartalmi jellemzőivel, és ez minden tevékenységükben nyilvánuljon meg. Ezáltal az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával (szelektív hulladékgyűjtés) és munkájával pozitív mintát nyújt a közösség egészséges életviteléhez.

11. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

Célunk	Feladataink	Tartalom	
A közvetlen és közvetett partnerek igényeinek és elvárásainak való megfelelés	<ul style="list-style-type: none"> - Az elvárások, igények folyamatos figyelemmel kísérése (mérés, értékelés) - A változások nyomon követése - Jó munkakapcsolat kialakítása és fenntartása - Folyamatos kapcsolattartás - Információcsere - Konzultáció - Közös programok szervezése - Nyitott óvoda - Segítségnyújtás a családok sajátosságainak figyelembe vételével - Oktatási tér kialakítása, szakmai kapcsolat 	Közvetlen partnereink	Közvetett partnereink
		<ul style="list-style-type: none"> →Gyermekek →Szülő-család →Intézmény dolgozói →Fenntartó →Általános iskola →Egyház →Szűrővizsgálatokat ellátó szakemberek →Óvodai étkezést biztosító beszállítók, karbantartók →A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei 	<ul style="list-style-type: none"> →Szakszolgálatok -Pedagógiai szakszolgálatok -Gyermekjóléti Szolgálat -Családsegítő Szolgálat →Pedagógiai Szakmai Szolgáltatók →Művelődési intézmények →Szponzorok, támogatók →Felügyeleti szervek

Megvalósulási folyamat az óvoda és közvetlen partnerek kapcsolatában

Közvetlen partner

Gyermek

Célunk:

- ⇒ Pozitív érzelmi kapcsolat kialakítása és ápolása: gyermek – felnőtt, gyermek – gyermek viszonylatban
- ⇒ Örömteli, sikeres tevékenységben gazdag óvodai mindennapok biztosítása, a gyermek pozitív énképének megalapozása
- ⇒ SNI, HH, HHH, migráns gyermekek fejlődésének kiemelt figyelemmel kísérése
- ⇒ Tehetség ígéretes gyermekek fejlődésének segítése

Feladatunk:

- Derűs, nyugodt légkör biztonságos kialakítása
- Minőségi munka végzése
- Szeretetteljes nevelési attitűd kialakítása
- Befogadási időszak zökkenőmentes megszervezése
- Családlátogatás, igény és szükség szerinti megszervezése
- A gyermeki jogok tiszteletben tartása
- Egyéni sajátosságok figyelembevétele, egyéni bánásmód alkalmazása minden gyermek esetében
- Tevékenységformák változatos, színes megszervezése, szabad játék biztosítása
- Közös élmények, rendezvények megvalósítása
- Egészségmegőrzés

Kapcsolattartási formák:

- Nyílt napok, játszóházak (ismerkedés)
- Befogadás, beszoktatás
- Családlátogatás, igény és szükség szerint

Az óvodai élet mindennapos és különleges tevékenységei alatt való együttlét:

- ✓ Egyéni differenciált fejlesztés
- ✓ Közös ünnepeken, ünnepélyeken való részvétel
- ✓ Jeles napok, hagyományok ápolása
- ✓ Programok, séták, kirándulások szervezése

Szülő-család

Célunk:

- ⇒ A szülői ház és az óvoda között együttműködő nevelő viszony kialakítása, fenntartása
- ⇒ Családok sajátosságainak figyelembe vétele, intervenció (segítségnyújtó) gyakorlat megvalósítása

Feladatunk:

- Szülői értekezlet keretében a szülők maximális tájékoztatása az óvoda pedagógiai programjáról
- A szülők elvárásainak, igényeinek megismerése, ezekhez való ésszerű és rugalmas alkalmazkodás
- A gyermekhez fűződő meleg érzelmi viszony és biztonságot árasztó, befogadó légkör kialakítása
- Nyitott óvónői hozzáállás, amely lehetővé teszi a szülő számára a betekintést
- Információáramlás lehetőségének biztosítása, megvalósítható szülői javaslatok támogatása
- Szülői Közösséggel való hatékony együttműködés

Kapcsolattartási formák:

- Befogadási időszak
- Családlátogatások, igény és szükség szerint (problémás gyermek esetén a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kíséretében)
- Pedagógiai–pszichológiai–egészségügyi előadások szülőknek, óvónőknek, szakemberek bevonásával

Közös kirándulások, programok:

- Nyílt ünnepek, ünnepélyek.
- Nyílt napok, betekintés biztosítása
- Munka délelőttök, munkadélutánok, játszóházak
- Fogadóóra, előzetes időpont egyeztetés alapján
- Egyéni beszélgetések, problémamegoldások a mindennapi találkozások során
- Szülői Közösséggel megbeszélések, szülői értekezletek

Intézmény dolgozói

- Óvodapedagógusok
- A nevelőmunkát segítő alkalmazottak (dajkák, pedagógiai asszisztens)
- Konyhai dolgozók

Célunk:

- ⇒ Pozitív, derűs munkahelyi légkörben összehangolt, hatékony, magas színvonalú munkavégzés
- ⇒ Segítőképzés, együttműködő összetartó munkahelyi közösség elérése

Feladatunk:

- Megfelelő munkafeltételek megteremtése

- Erkölcsi megbecsülés
- Szakmai továbbfejlődés biztosítása
- Egymás tiszteletben tartása
- Empátia, tolerancia
- Korrekt ellenőrzés-értékelés
- Arányos munkamegosztás – vállalás
- Tisztességes, becsületos, egymást segítő magatartás
- Megfelelő információáramlás biztosítása
- Pontos, precíz munkavégzés

Kapcsolattartási formák:

- Mindennapos munkahelyi találkozások
- Nevelőtestületi, alkalmazotti értekezletek
- Megbeszélések
- Beszámolók
- Ellenőrzések, hospitálások
- Külső-belső továbbképzések
- Közös ünnepek, hagyományok, programok

Fenntartó:

Célunk:

⇒ A színvonalas nevelőmunka végzése, szakmai munkánk pozitív fenntartói értékelése

Feladatunk:

- Jól működő intézményi struktúra fenntartása
- Gazdaságos, törvényes működés
- Pontos adatközlés, határidők betartása

Kapcsolattartási formák:

- Állandó információcsere a fenntartó és az intézményvezető között
- Beszámolók írásban, szóban, e- mailben
- Ellenőrzés, értékelés, betekintés

Széchenyi István Általános Iskola:

Célunk:

- ⇒ Óvoda-iskola átmenet megkönnyítése
- ⇒ Iskoláskorú gyermekeink zökkenőmentes iskolába lépésének elősegítése
- ⇒ Rugalmas beiskolázás

Feladatunk:

- A gyermekek körültekintő felkészítése az iskolára

- Készség- és képesség fejlettség egyéni ismerete, iskolaválasztás segítése
- Szükség esetén szakvélemények kérése
- Óvodai szakvélemények elkészítése, beiskolázási teendők elvégzése, igény szerint fejlesztési javaslat kiadása
- Jó partnerkapcsolat ápolása az iskolákkal

Kapcsolattartási formák:

- Igény szerint tanítónő meghívása
- Szülői értekezletre
- Tanítónők bekapcsolódása az óvodai életbe, közös tevékenységek szervezése
- Iskolalátogatás az első osztályosoknál
- Kölcsönös szakmai látogatások, konzultációk
- Közös programok, kulturális rendezvények

Óvoda – egyház:

A szülők mindenkorai igényei szerint, az egyházak képviselőivel, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait és az Országos Alapprogram ide vonatkozó irányelveit.

Szűrővizsgálatot ellátó szakemberek:

Célunk:

⇒ Gyermekünk egészségügyi ellátása, készségmegőrzése, rendellenességek kiszűrése

Feladatunk:

- A gyermekek egészségügyi állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, szülők tájékoztatása
- Szűrővizsgálatok elvégzésének biztosítása óvodán belül, szülői beleegyezéssel
- Adminisztratív tevékenységek pontos teljesítése

Kapcsolattartási formák:

- Rendszeres, kapcsolattartás a védőnőkkel
- Alkalmoszerű kapcsolat a házi orvossal, az egészségügyi szűréseket végző szakemberekkel

Óvodai étkezést biztosító beszállítók, karbantartók:

Célunk:

⇒ Pozitív kapcsolat biztosítása

Feladatunk:

- Jó munkakapcsolat kialakítása, ápolása
- Igények, elvárások továbbítása

Kapcsolattartási formák:

- Napi találkozások a beszállítókkal, alkalmi a karbantartókkal
- Telefonkontaktus, e-mail
- Ellenőrzés - értékelés
- Személyes megbeszélések

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében:

- külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekvés
- lehetőségekhez mérten szakmai napok szervezése, (látogatások) ezáltal lehetőség nyílt az intézmények szakmai munkájának kölcsönös megismerésére, közös hagyományaink ápolása
- személyes találkozások hiányában az internetes kapcsolat kialakítása a testvérintézményekkel

Közvetett partner

Szakszolgálatok

- Pedagógiai Szakszolgálatok
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Szolgálat

Célunk:

- ⇒ A rászoruló gyermekeink szakszerű egyéni fejlesztésben részesüljenek, beiskolázásuk a megfelelő intézményekbe történjen
- ⇒ SNI, HH, HHH, BTM, migráns gyermekeink esélyeinek növelése

Feladatunk:

- A problémák, tanulási nehézségek, részképesség zavarok felismerése, kiszűrése, dokumentálása
- Szakszerű jellemzések elkészítése
- A gyermek irányítása a megfelelő szakszolgálathoz
- Hatékony team-munka végzése a gyógypedagógussal, logopédussal és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel

Kapcsolattartási formák:

- Mérések
- Konzultáció
- Szakmai napok, továbbképzések
- Intézményi látogatások
- Hivatalos megkeresés, felkérés, információcsere

Pedagógiai Szakmai Szolgáltatók

Célunk:

- ⇒ Állandó, permanens önképzés, fejlődés
- ⇒ Szakmai megújulás

Feladatunk:

- Tanfolyamok, továbbképzések figyelemmel kísérése
- Igényeink jelzése és tanfolyamokra való jelentkezés határidőn belül
- Szakmai napok felvállalása

Kapcsolattartási formák:

- Tájékoztató
- Aktív részvétel a tanfolyamokon, továbbképzéseken
- Előadások nevelőtestületen belül- szakértőkkel, szaktanácsadással

Művelődési intézmények**Célunk:**

- ⇒ A gyermekek fejlődését elősegítő kulturális programok látogatása

Feladatunk:

- A különböző kulturális intézmények programjainak folyamatos figyelemmel kísérése
- Látogatások megszervezése

Kapcsolattartási formák:

- Tájékoztatók, e-mail
- Programokon való részvétel

Szponzorok – Támogatók

- Civil szervezetek
- Alapítványok

Célunk:

- ⇒ Az intézményünk népszerűsítése, céljaink, feladataink, eredményeink alapján
- ⇒ Pályázatokkal anyagi támogatás elnyerése
- ⇒ Kapcsolattartás
- ⇒ Együttműködés

Feladatunk:

- PR tevékenység végzése
- Intézményünk széleskörű népszerűsítése
- Korrekt tájékoztatás
- Problémáink feltárása
- Reális célokra támogatáskérés, megvalósítás igazolása
- Pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése, pályázatok készítése

Kapcsolattartási formák:

- Személyes találkozók
- Konzultációk
- Rendezvényeinken való részvétel
- Hivatalos elszámolás

Felügyeleti szerek**Célunk:**

- A törvények, rendeletek betartása

Feladatunk:

- Az intézmény működtetése a törvényi előírásoknak megfelelően
- Pontos adatközlés, határidők betartása

Kapcsolattartási formák:

- Információcsere
- Ellenőrzés
- Értékelés

Érvényességi rendelkezések:

- A program érvényességi ideje: 5év.
- Módosítás feltételei:
 - a nevelőtestület indítványára,
 - Szülői Szervezet indítványára,
 - amennyiben törvényi változás szükségessé teszi.
- A programmódosítás előterjesztésének feltételei:
 - írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőtestületének,
 - szóbeli előterjesztés a nevelőtestületi értekezleten.
- Előírások a módosításhoz:
 - 80% szülői egyetértés,
 - 2/3 többségi szavazat a nevelőtestületben.

Készült a nevelőtestület jóváhagyásával

Nagycenk, 2018. augusztus 27.

Elfogadta:

Nemes Viktória
Intézményvezető

